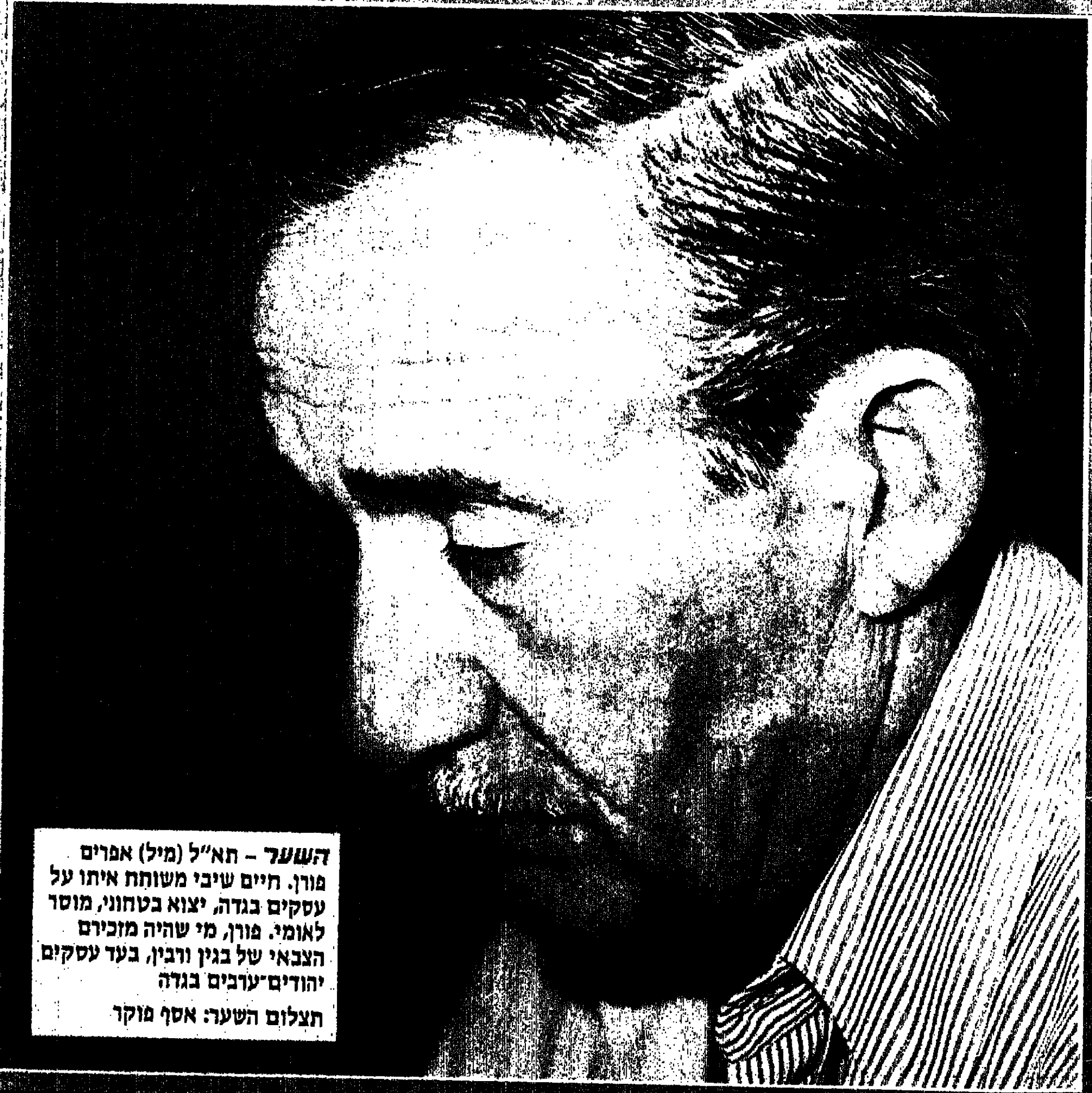

שבועון ידיעות אחרונות
מס' 1141 • א' טבת תשמ"ו • 12.12.1985

השער - תא"ל (מיל) אפרים מורן. חיים שיבי משוחח איתו על עסקים בגדה, יצוא בטחוני, מוסר לאומי. מורן, מי שהיה מזכירם הצבאי של בגין ורביין, בעד עסקים יהודים-ערבים בגדה תצלום השער: אסף מוקר

אלמות מלחמה - טראומה מתמשכת. המאבק נגד משרד הבטחון. טרגדיה אישית

ריוק גינדי - פרנק סינאטרה - ריוק המיליונר - רוח בלוי - שורא הרבו -

להק סנוניות מאת ירדנה קדס

לילי המושבים בקתה וסירה יהודה, שבמחצבה שלום מתארחות הסנוניות.

הסנוניות - אמה יפה, קלה כנף, עדה עפה; הפחצבה העתיקה - סתו על סביבה, נעצבה. סנונית אחת הן לא תביא את האביב או הקיץ. אכל ללחקה בלח בשורת בקבה, שירת מקר.

סלעי מחצב - אפר צבעם, שומם לקו של שונית. בימי הקיץ הסמים חלמו בלן על סנוניות. וקנה מאד הפחצבה מאן בזה קול-חוצבים נדם - אכל תמיד, מדי שנה, געור בזה שוב לזה הקסם.

ולסקי סנוניות בזה נח בכו יקיר בחיק האב, רוחות של קסד מושבות, והוא חורן אל נדקיו.

אלוק, ולרים

"על שפת ים כנרת / ארמון רב חפצות, גן אל שם נטוע, / בו עץ לא ינוע, מי נד שם רק וער / בעוף בדמי היער, לומר שם תורה הוא / מפי אליהו".

תאור דמיוני תמים זה של חוף הכנרת, שנכתב לפני שבעים שנה על ידי המשורר יעקב פיכמן, לא יכול היה להכחיב עקשו. בשנים האחרונות נעשה ים כנרת מוקד משיכה גובר והולך להמונים: עד כדי כך, שלפעמים סובבים הנופשים במקווי חיים סביב סביב ואינם מוצאים מקום לנטות אהל החברה להגנת הטבע. השמחה להתעוררות בתוריה הפנים שלה, גאבקה עקשו כמחזה המואץ, המאיים להרס בבניה מראית את הנוף הפסטורלי הטבעי של האגם האחד והיחיד שלנו, כנרת החכלת.

אנשים רבים מקלים את חפצתם סביב הכנרת, אם פתיונים המסדרים, או במאהלים פרטיים, ורקם באמת עוררים לשמר את קנינת הטבע הזאת. אבל החנוך לשמירת הנוף צריך להתחיל בבית. עוד לפני שמגיעים אל חופי הכנרת. כלנו מכירים את חשדירי השירות על הנופשים, המשליכים באי אכפתיות קלפוח כננה ושאריות אחרות אל המים ומקבלים אותן כחננה כאמכסיה הביחית שלהם... זוהי פמינו בנזק, אכל יש בזה הרבה מן המציאות, כי הכנרת היא מאגר המים המקשי היחיד של מדינת ישראל. שמחתי לשמע, ששקנה זהם הכנרת, כתוצאה מן הביוב הזורם אליה, עומדת לפני פתרון: לכל ישובי אגן הקניון של הכנרת, כולל קרית שמונה ונפת, יש מחקנים לטהור שפכים, ואף אלה אינם מורמים עוד אל הכנרת. כי אם אל מאגרי הספיקה הסקלאית, תחשות טובות.

היה אלוף

שומרים, שומרים
מאת דודו דוקן

בשאיח השקט
היה עוד יותר קטן,
הוא אהב לאכל ויחים,
ובלנו שמרנו (כמו ליצנים)
שלא יבלע חרצנים.
וסיים, בשהוא גדל,
אנחנו נזקקים
שאחי הזללו
לא יבלע
הרים.

אויבני

חכמת חזון
מאת: ברוך המונד
עברית: יעל בן-עטר
©1985 ASARSKA
©ASARSKA

מלך מלך

יש רק בנק אחד שנותן לך 1,000,000 ש' משיכת יתר בריבית מועדפת

כאן פותחים חשבון
• עו"ש משופר •

הבנק הבינלאומי

הבנק הבינלאומי הוא היחיד שנותן מיליון שקל משיכת יתר בריבית מועדפת לבעלי חשבונות פרטיים.

(כפוף למתן בטוחות כנהוג).
מי שכבר יש לו חשבון עו"ש משופר בבינלאומי נהנה מההטבה הזאת ומי שעוד אין לו - כדאי שימהר ויפתח.

חורן ממשיכת היתר הגדולה חיהנה גם מניהול חשבון חיסום, למעט משיכת שיקים. אז כדאי שתדע, כל יום שאין לך עו"ש משופר אתה מפסיד כסף.

פרטים נוספים בסניפי הבנק הבינלאומי ובנק פועלי אגודת ישראל.
פתחתי חשבון גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

שטיחונים כרחל

השטיח היחיד שנוחכם גם את האויד לא רק את האוידה

איך זה עובד?

מתחת לשטיח כרמל היפיפה מתקנים לך רשת חימום עם טרמוסטט, המווסת את החום מתפזר בחדר באופן שווה ויוצר חמימות נעימה בכל חלקי הבית.

מה מיוחד בשטיחונים?

השטיחונים - טרמו 2000 הוא המצאה ישראלית. זוהי שיטת חימום מהפכנית שאין בה עשן, אין אש, אין גזים, אין ריח, אין בובות. יש בה רק יתרונות.

בטיחות

קודם כל - השטיחונים בטוח לגמרי. חוט החימום מצופה טפלון, המעניק לו בידוד מוחלט ועמידות בפני כל רטיבות. גם אם ילדיך ירטיבו אותו - לא יגרם שום נזק. כמו כן, אין בשטיח ריכוז חום גבוה והילדים יוכלו לשבת עליו ולהנות.

חיסכון

שיטת החימום בשטיחונים צורכת מעט מאוד חשמל. מאידך, היא מנצלת את האנרגיה בצורה אופטימלית, כי החום מתרכז באיזור התחתון והאמצעי של החדר והבידוד שמתחת לרשת מונע בובות חום כלפי הרצפה והופך את שטיחונים כרמל לשיטת החימום היעילה והחסכונית ביותר.

בריאות

הרופאים כבר אישרו מזמן את מה שהסתוות שלנו טוענות: כשחם ברגלים - חם בכל הגוף. השטיחונים מפיק חום מלמטה כלפי מעלה בצורה אחידה - דבר שהוא בריא יותר מכל צורה אחרת של חימום.

Termo 2000 הצלחה בינלאומית

השטיחונים - טרמו 2000, זוכה להצלחה גדולה בשלוש יבשות. השטיחונים מיוצר ע"י "מרבר" לפי תקנים גרמניים ובינלאומיים ולפי אישורים של מכוני התקנים השוויצרי, האוסטרי ואחרים.

יעוץ חינם

טל. 03-257267/8
שרות חדשני ומיוחד. צלצל ליועץ לקבל ייעוץ חינם עם אפשרות לביקור בית חינם.
טל. 03-257267/8. בימים א'-ה'
שעות 09.00-21.00.

פתח
במצי"ש
אורי טבת השבוע

רק ב בית כרמל

רשת השיווק הישיר של שטיחי כרמל

- * רמת-גן: רחי מנדלייב 13
- * ירושלים: רחי המלך דוד 14
- * חיפה: צומת הציק פוסט מול החיפה 15
- * רמת-גן: קניון אילון, דרך אבא הלל 37
- * תל-אביב: נחלת בנימין 37
- * ראשון-לציון: המסע רחי הרצל כביש בית דוד
- * רחובות: רחי הרצל 183
- * באר-שבע: בית אשל 26
- * נתניה: רחי שמואל הנביא 5 (השקט הישן)
- * יפא: רחי יהודה הימית 36
- * עפולה: רחי ירושלים 19 (מול החשמל)
- * מית: הברון הירש 28
- * כפר-סבא: רחי הרצל 63 (מיתר המיטות)

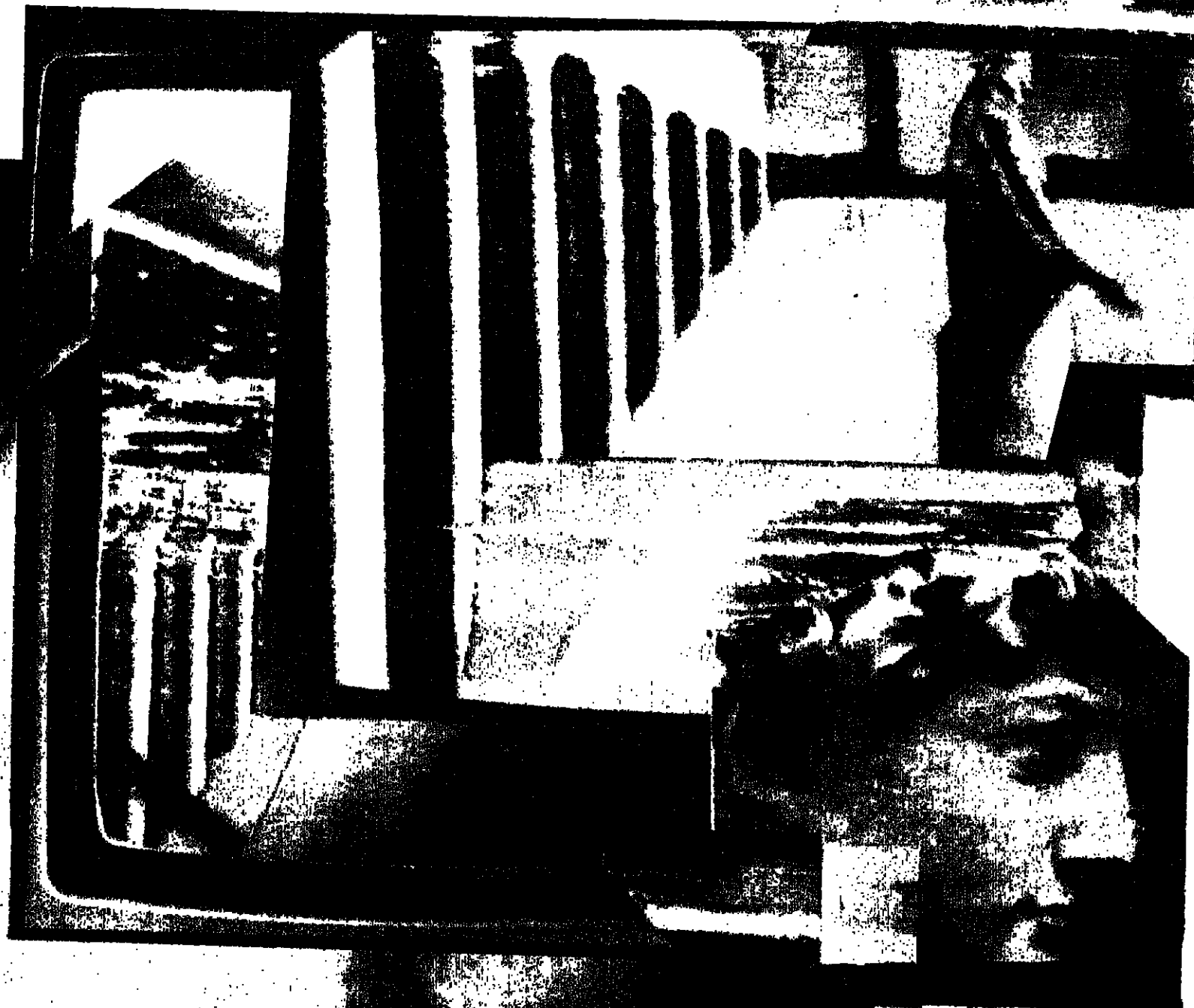
מחיר הכרזת
שטיחונים
חדר 15 מ' 165,000 ש"ח

קמרה אובסקורה. חדשות טובות.

שנת הלימודים תשנ"ו. מחזור חורף. נרשמים עכשיו. אנו שמחים להודיע לך על פתיחת מחזור חורף 86 בקמרה אובסקורה. הלימודים במחזור זה נותחילים ב-5 בינואר 1986, ונמשכים שנה לימודים מלאה עד אוגוסט 1986. כך יוכלו המצטרפים למחזור החורף להרוויח את שנת הלימודים תשנ"ז, ולהמשיך לשנת הלימודים הבאה (יחד עם בוגרי מחזור אוקטובר) לאחר חופשת קיץ בת חודשיים.

הכנה אקדמית בינלאומית
SV A-1 PREP INSTITUTE
מניו-יורק, ואוניברסיטאות
ניספות. מוכנים את תלמידיו
בנקודות קרייט עביר
לימודים.

תכנית הלימודים
בז'ה'ס מציע חכנית לימודים מלאה במגמות צילום, ציור פיסול, וידאו. החכנית משלבת לימודים מעשיים ועיוניים, ועבודה עצמית. משך הלימודים - עד 4 שנים מלאות. הלימודים מתקיימים בכל שעות היום, ומאפשרים לסטודנט להרכיב מערכת שעות נוחה.

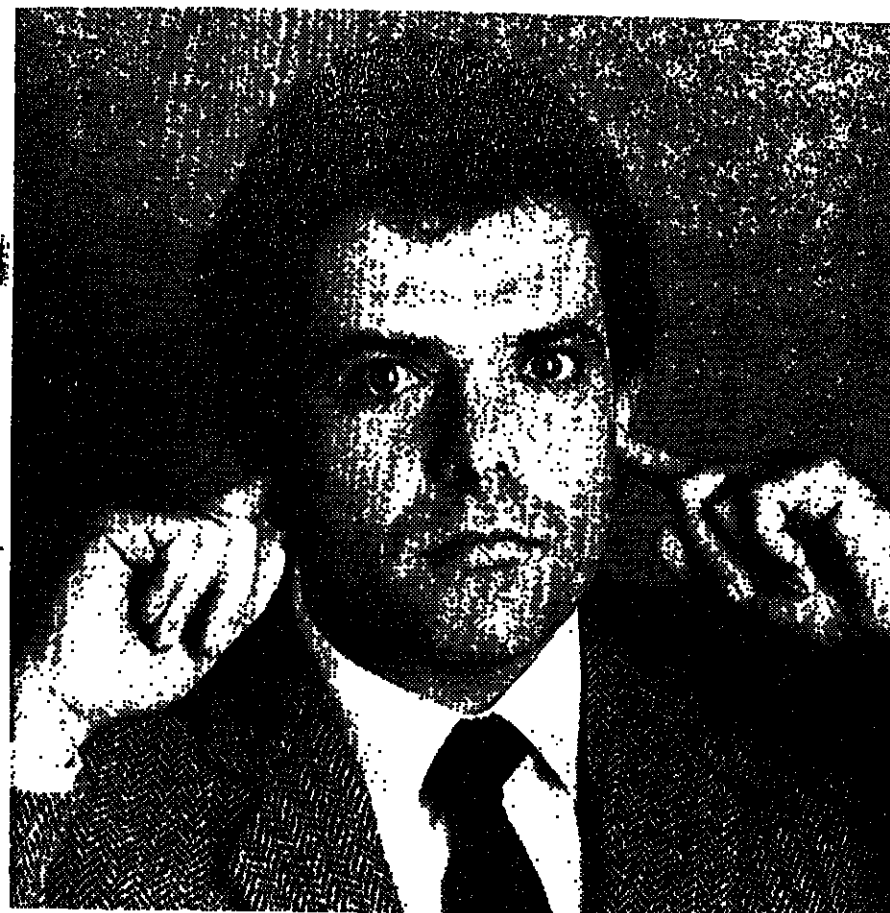
צילום
עיתונות. אומנות. פרסומות. אמנות. מדע. תיעוד. מדיום רב עוצמה. שילוב אמנות ומקצוע. לימוד השפה הצילומית. ההיסטוריה של הצילום. ביקורת. עבודת מעבדה. צבע וסטודיו.

ציור ופיסול
לימוד יסודות השפה החזותית. מבוא לתולדות האמנות. אמנות מודרנית. סדנאות לעבודה עצמית עם חדרנה אישית וביקורת. עבודה בעפרון, פחם, צבע, עץ, חימר, גבס וחומרים נוספים.

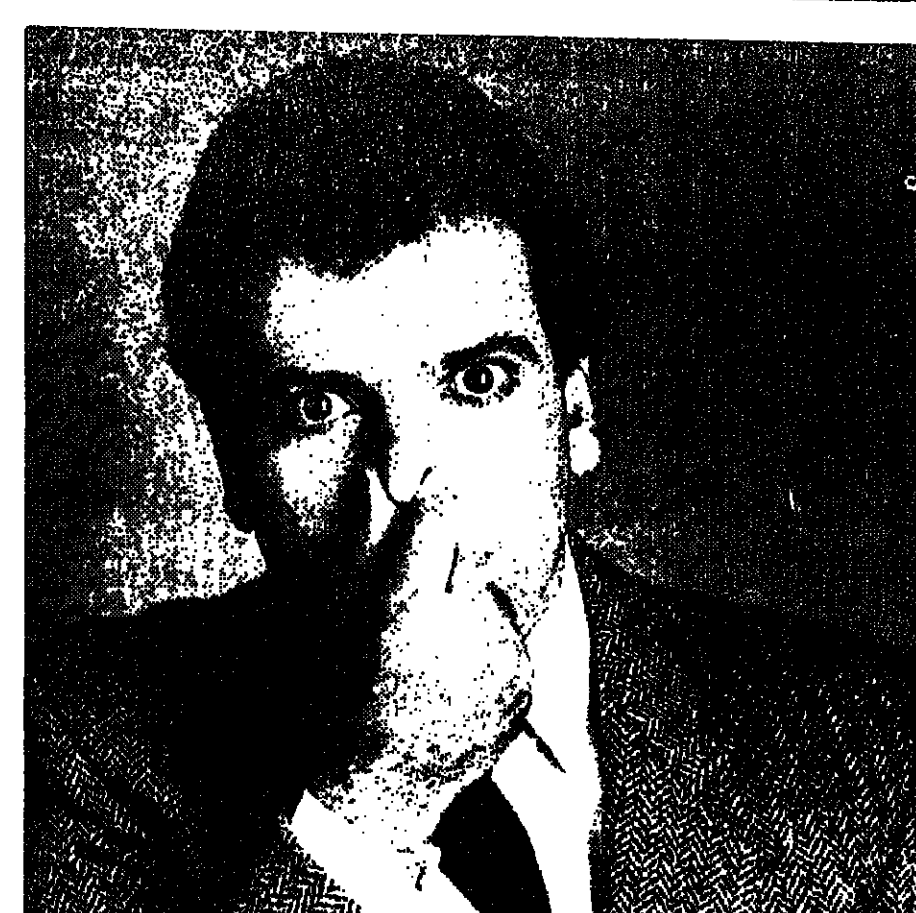
וידאו
המגרים של עכשיו. דרמה. תיעוד. תסריטאות. וידאו-מיוק. וידאו-אמנות. צילום ובימוי. תקשורת בין-תרבותית. שילוב ראייה אמנותית ושלטון טכנולוגית. בבית הספר אולמן וידאו חדש. במגמה שני מסלולי לימוד: מצומצם ומורחב.

סניף לאמנים צעירים
בית הספר מפתח סניף צעיר לאמנים צעירים, המיועד לראשית דרכם. הסניף יאפשר להם להציג את עבודתם ולהתחבר עם קהל רחב יותר. הסניף יאכלל גם מרחב עבודה עצמית, ויכלול גם מרחב עבודה עצמית.

הקמרה אובסקורה. בית הספר לאמנות
הרשמה: אלה'ם 10:00 עד 20:00 אלובי 57 טל: 298291, 298191 עסק דמיאים 64 טל: 668269, 668007 חנוכי'אים 13 טל: 666695, 666273
חל-אביב ירושלים

לא ישמעו

לא ירגישו

קרבוסיקן

שתי כמוסות למניעת הצטברות גזים.

אכלת ארוחה דשנה ואחריה מרגיש נפיחות ומלאות, זה לחץ וכואב. קרבוסיקן יפתור לך את הבעיה. אחרי נמצא בחברה ובדיקו אז סובל מחצטברות של עודף גזים. זה לא נעים ואפילו מכיך. קרבוסיקן יפתור לך את הבעיה. ובעצם, כאשר אתה סובל מגזים, נפיחות בבטן, גיהוקים ושיהוקים - קרבוסיקן הוא הפתרון. קרבוסיקן, התכשיר החדש של 'מעבדות סרולס' מצרפת. הוא היחיד שמונע הצטברות גזים במערכת העיכול ע"י פעולה אחת מתפרקת בקיבה והשניה מתפרקת במעי. כך מונע כיסוי מלא למקורות היוצרים גזים. בכל כמוסה שני חומרים שהוכחו עצמם, סימטיקון ופחם פעיל. קרבוסיקן נבדק בניסויים קליניים ונמצא כי יעיל ובטוח לשימוש. לפני ארוחה או פגישה קח איתך זוג כמוסות קרבוסיקן וחסוך מעצבן מתח ואי נעימות. אם אתה סובל מגזים, קח קרבוסיקן 3 פעמים ביום. בכלל תמיד כדאי לשאת זוג כמוסות קרבוסיקן בתיק. ניתן ללשון בכל בדי המרקחת ללא מרשם רופא.

אביה בניה
ת.ד. 2077, רמת-גן 52120

לא ידעו, שאכלת צ'ולנט בשבת.

הלל מ' אלעזר

הכנס לעידן תדיראן

עם השמות הגדולים בעולם

7

תשלומים שקליים שווים
במחיר סופי ומובטח

מקרים

הכנס לעידן תדיראן עם גלאקסי המקרר המיוצר במפעל החדש ביותר בישראל. תדיראן הרחיבה את קו הייצור ולכן האספקה לגלאקסי מהירה יותר. למשלמים במזומן - אספקה תוך 6 שבועות. כ-7 תשלומים - אספקה ביוני.

תנורי בישול ואפיה

הרשו לעצמכם את תנורי האפיה כיריים גז ותנורי BUILT IN הצרפתיים המשוכללים והיפים ביותר באירופה "רוזיירה" או "גלאקסי מר".

מזגנים לרכב

תדיראן
המונן לרכב-תדיראן
אספקה ביוני-פרואר

מדיחי כלים

עידן חדש בהדחת כלים, מדיחי הכלים המעלה של "סימנס" "יבשי".

מכונות כביסה

השמות הגדולים במכונות כביסה: "סימנס" "יבשי" או "גלאקסי מר". כעת לבחירתכם. גלאקסי מר עם אחריות 30-חודש.

מזגנים

אין אפשר בלי מזגן תדיראן. הכנס לעידן תדיראן עם המזגן מס' 1 בישראל לבחירתכם. 2 מסלולי אספקה: 1. ינואר 2. מאי (בהנחה נוספת).

מקפיאים

רצוים להרוויח ממכשירי החולות ברשתות! קחו מקפיא "סימנס" קטן מזגן בכמויות ותתחכמו.

מה שטוב לפרוייקה פורן, טוב למדינות ישראל?

התקשרות עסקית בין יהודים וישראלים לבין סוחרים תושבי הגדה, ריתקה לאחרונה את תשומת הלב הציבורית. בעניין זה משוקעים פוליטיקה, יצרים, כסף • בהקשר זה הוזכר תא"ל (מיל) אפרים פורן, 54, מי שהיה מזכירם הצבאי של בגין ושל יצחק רבין • חיים שיבי שוחח עם פרויקה פורן על החיים לאחר השירות הצבאי, על עסקים בגדה, ויצוא בטחוני, מוסר, נאמנויות. וכן, על המתח שבין המצפון לבין הנורמות המקובלות בעולם העסקים הבטחוני • שיבי פגש את האיש הנכון. מה שפורן לא יודע על העסקים האלה, אולי איש אינו יודע

1980, פורן, מזכיר הצבאי של מנחם בגין, מרגיע את העיתונאים המבקשים מידע על מצבו של בגין המאושש. פורן, כמובן מסויים, עדיין חי בהשראת תקופת שירותו עם מנחם בגין, הצלום, זום 77

מאת חיים שיבי
לא חוזר לעבא

1011 ס' 1011

4 תשלומים שקליים שווים: תדיראן, סדיני חימום (יחיד. וזוג) ומפזרי חום סימנס.

הרדקיש של פתח אשכול שווייטש; שווייטש מילא את הכול והתגלגל מן המסלול ומלפניו ירשמוצגות רחוקות וישא את כל צמרתו ומבטליה וישא את הרדקיש של ברביל. בתקופת מלחמת ההתשה, היה כל ירביית ברביל צמרתו ששלה את אחת ממוטותיה המרוחקות, הרחוק, ששלה ונשלה את היה וזכר חזלי בתקופת ההתשה לשלוח את מלחמתו אל הכרמים. היה היה מתבדח ורצח את יצחק רבין, היה נשאר במחנה וממיר צבאי לראש הממשלה, גם שולבניו נכנסו מנוח בינו. הוא לא פחד, מקצועות באומות! יש לו מפקדיו, והיהם הם ניתן היה לחקו "שילקלים עברו" את הממשלה, שיש שלמי נכבדו.

כן, הוא גילה העיס המסוגלות מדרים בקצה הכנרת, עם אנשים ככלי אופי שונה. יצחק רבין, ברביל, היה

לקסטות וירידא ותתן לו את הייצוג בארץ. לא ידעתי מה לעשות עם זה, ואקמתי גם לא ידעתי היחידים. באיש מהגדה, חברה במטה לשוקות את הקסטות. חלקי התחבטם בגדה, הוכיחו, מעולם לא קסתי אתה בפועל. הסעם הגדול פירקתם אותו.

יש לי קשרים אחרים בגדה, אבל מחוץ לרשומת הקסטות, לא היה לי כוונת. וחבל. אני מקרובים בעד. היחידים היוצאים להשקיע בגדה, ואין שום סמל בלתי מעולה עיניו.

היחידים יוצאים בשבועים, לא בחור היה עדיין, לא הפריסתו כארץ של להחמיא. אני משל מעטם בחנות, אני שקשקש את משל שבועים מחוץ, ופזות במקום שרואו לשבוע חברה לקידום עסקים של ישראלים, ואחר.

אבל, בשום מקום לא נאמר שמאחר לעשות עסקים עם אנשי הגדה. לא במסגרת

“אני נותן ייעוץ בטחוני למדינה במזרח הרחוק, שבה פעלתי בתקופת השרות הצבאי, אבל לפני 10 שנים. אני סופר-ציון. יש

[illegible]

۱۱۷۸۵۱۱

כשבו שרון למשרד הבטחון, קצת לפני מלחמת שלום הגליל, נגמרה לפרנץ ההסתגלות. עשו לו מטבח פרידה כ"חאן" הירושלמי. הוא פרש למסעם.

אני שואל את מורד: עשית כעבר עסקים עם הדוד פרוסמן מש"אפיץ עשית כעבר עסקים עם מורחים בטחוניו?

לאחרונה, נחקר על קשריו עם פרוסמן, התלונות כלתה את עובדת החקירה, בהרח"ב היטטי היה אזהרת ביותר, מבית מדר.

פרון מתייך. החיזוק שלו כולל חלקית ג'
העניינים, אבל החלק הנותר ממשיך לקלוט
אותו כמקרה שצרכי של גילוי ואיבחון מוקדם
כמו מיתקן מעברת מסווג, ששוכנע היטב
בלשכת ראש הממשלה.

פרון אומר: "אף פעם לא עזרה עם הקו
שלי בחברה שלי. אני פועל לא היה לי גישור
מסחרי עימו. אני אוהב אותו, אנחנו הולכים
לאנול יחד. זה הכל. הוא לא ניסה להפעיל או
הקשור שלי כדי לצאת מהסכך.

"אחר שלי בכורה הרושם המים ממעט

החוק, וכל מי שרוצה לפעול שם יכיר. מ. ערבי זה מומחה גדול בתורה! הביקורת על זה היא מיוסמת בנדה משומעת ערבים, תואמת השקפה של אנשי שטח, ואי הייתה איך ארץ ישראל השלמה תהיה אומום שצריך לעבדה כואת, כדי לקשור את הכלכלה בגולה ללכלכלה בנצח.

אגב, אחרי הפרסום בקבוצת, שאליה שויכב, התחלתי לפנות לא אנשים ערביים לביכוש בגדה, כן שיש לי נכסי הנעת לא רעות.

פרץ אומר שהוא לא סובל מחסמונת "השלום" שמנס לעצלה, לאחר שפרש מביקורת די הכח הפוליטיים, הוא סבל להיות מחויב לבלע פנימות, כדי להיות הכוס של עצמאות ובה דרע את העסק. עם המפגש הזה, הוא מרים סלמון ומספרים לו את מ. שוייח, אצל אותו לקחונו צממאם ש אלה שידעו עם הכל. אצל כזה, תחילתו מילואים, עדיין קרוב מאד לתקופה שבה דיאל כח מדוניה הכמיונים של המדינה.

האם יש עליו, לדעתם, מייגים בלודר? מ. הוא עושה את סכפו, ואי ששנס את הבה מותר לו להיות יצאנו של מרד כמיונים

הישראלים, הוא אגר, אחם אלה שמורים
הנשק הטוב ביותר לטקסטים המדברים
ביותר בכל ימינו, אחם אלה שפועלים
אח המעטרים והחשיות, עם כל השמחה.
כל מה שצריך.

אני שואל את מרן: יש לך ענין, מעבר
הבחינה האישורים המדברים בחוק, גם כן
של המעטרים שאתה עושה עסקים
רוחניים ב"אני לא חושש שכל אדם
במדינה יכול לקבוע עניינים. הממשלה
עם. מדינה, ואח המעטרים מאשרת
נשק למדינה, מסינת, אני לא רואה במכשיר
כואח מסור.

יריבה נתלה לשלושה חלקים, וגם כן
הוא יש שלושה חלקים: מדינות שמכשירים
נשק צינם מבריה"מ, מדינות שמכשירים
חיצוניים" והתשובה נשקן של
עצמיות נשק, שעלי נאבקים כולם באח
יהי.

"שקח את ישראל אח מעצמה.
אחא אחם שצריך לשנות אח מחבתי,
לחא אסור למכור ולחוא אסור למכור, או
לך יצוא מחבתי."

אותה- פור- היה: אז, ארץ, חזק, תהיה
 "אם תחלי לרדת מוסק נשך זאת מבינה
 רעה ומה זאת מבינה טובה, ויתברר כי טובה
 הייתה רעתה, בדרך זאת, אז אחת
 תהיה היא ארץ אמן שכל יותר משטרים
 אחים בארציהם, שראל לא מחשבת
 בענייני נפש של מדינות אחרות, שראל לא
 מוכרת בנים לפתחיהן, אלא על כל מדינות
 לגיטימיות, ששלטון מוכר על ידי הארץ.
 "אז אני לא רוצה להיות תהום, גבול
 שיעיר כל העולם כולו במדינה הזאת, אבל
 אני אכל, אז נקבע בשלש תחום (בממשלה)
 וקני אני שאלה מדינות משל
 - אחת מוכן, אז כן, לשלש
 עמקה נשך על מדינות
 מורד: שם יפולו ארציהם, אז יגידו
 לן שיש תענה נהדרת למכור לדרת ארציהם
 אמעני לרבותי, תהיה, אז לא אסכח את זה, וזה
 כי ברור לן ששכור לרבותי, תהיה השחור.
 "אחנה נגד ארמטיזם אבל אני לא רוצה

[illegible]

קשות כלפי אלה שסבכו אותו. הגדר שש
גדל, לא נתון לו להחליט. במשפחה מול
טובה משאירים את זה בפנים.
"עובתי כמה זורשים לפני לבנון,
במקרה. לא התחדתי טוב עם המעל
שנוצרה. אני חושב שמו: שקרה לה
קטע כל עצוב. אתה מבין. כל מה שאמר
זה שגני הולדה אכזב לו. במאה היה אכזב
הוא האמין חמיד אכזב אתה ששה שחור ע
את הדבר הנכון ששייב עם דגם. החו
היהוה מכובד. למחלה שפילגה את ה
כללה שנתחממה. כל הדברים האלה
לו אכזב ששה.
מחם בגין, קורט מאוסר, מביט עלינו
הקיר, מתויר לנו כאלוהי וקורט. שורר
בראש בניגה של הערצה כנה, וא
"אנשי הים שרת את העם 50 שנה, ו
עם דירה קטנה מתלבישים שחית מלח
סמחה. דור שחורל ונעלה.

• *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry* 1999;38:1031-1036

...the ... ..

מאת אבי עמיר

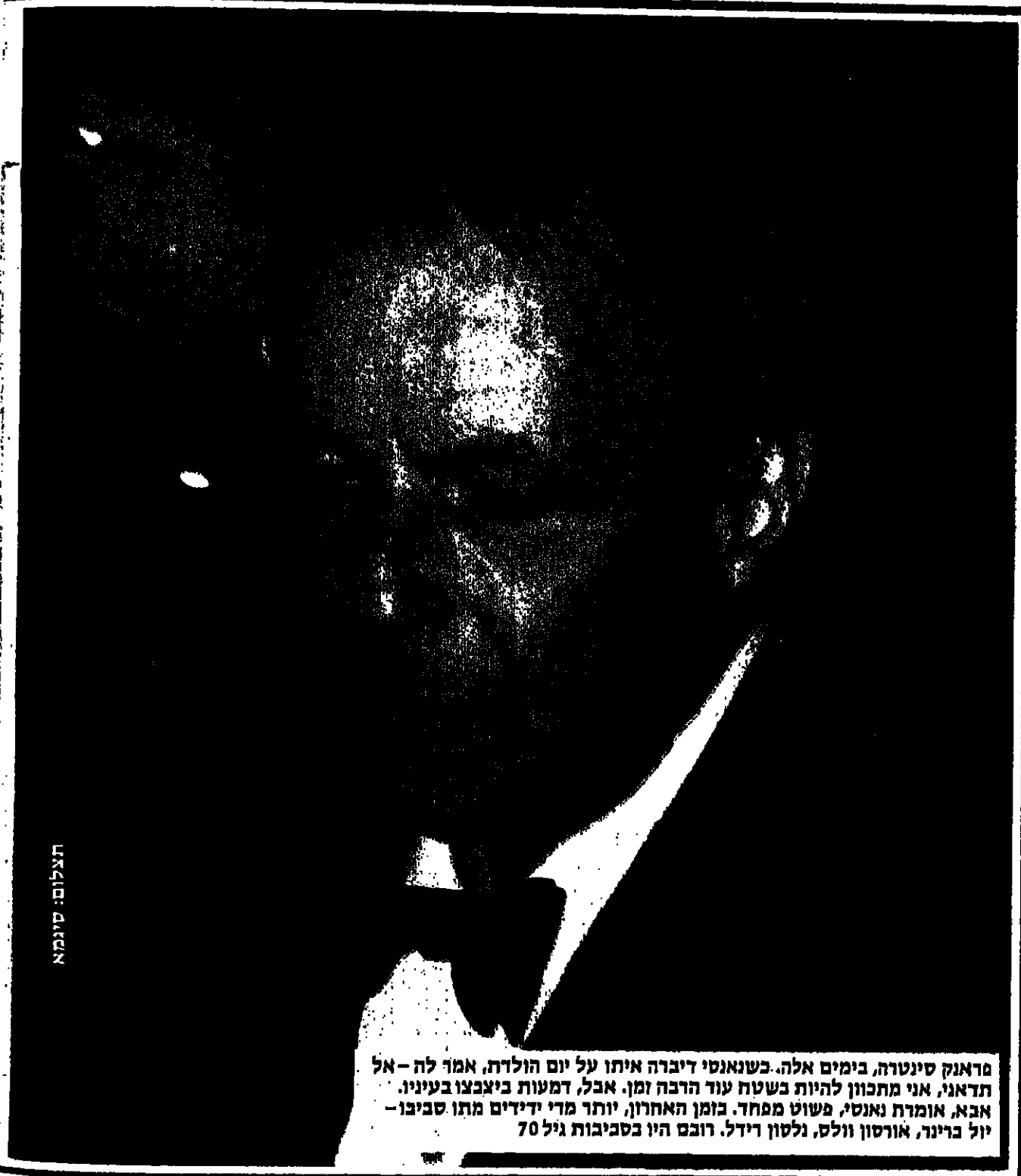
70 שנה מלאו אתמול לזמר-שחקן מס' 1 של תעשיית הבידור האמריקנית. כבוד, פידוסם וכסף יש לו. אך כל אלה לא עזרו לו להתחמק מהצל הארוך המלווה את שמו - קשריו ההדוקים עם ראשי ה"מאפיה" בארה"ב • פונק סינטרה, היום, עושה חשבון-נפש. בתו, נאנסי, עוזרת לו. ביוגרפיה שכתבה, "פראנק סינטרה, אבא שלי", מספרת את "כל האמת" על פראנקי • כך, על כל פנים, אבא שלה רוצה שההיסטוריה תזכור אותו

מרק סינטרה בחברת ראשי המאפיה בארה"ב, בצילום מ-1979. מימין - ג'יימס פרטיוני, קארלו גאמבינו, תומאס מארסון, פראנק סינטרה וגרגורי דה-פאלמה

פראנק סינטרה בנעוריו. כמו אלפי ילדים בני מהגרים איטלקיים אחרים, סיפור תצלום: טד אלאן, מתוך הספר "הוליווד, דיוקני צבע", בהוצאת אורסון פרס, לונדון, 1981

אלאן: סינטרה

פראנק סינטרה, בימים אלה. כשנאנסי דיברה איתו על יום הולדתו, אמר לה - אל תדאגי, אני מתכוון להיות בשטח עוד הרבה זמן. אבל, דמעות ביצבו בעיניו. אבא, אומרת נאנסי, פשוט ממחר. בזמן האחרון, יותר מדי ידדים מתו סביבו - יול ברינג, אורסון וולס, נלטון רידל. רובם היו בסביבות גיל 70

שבעים שנה מלאו אתמול ל-מלך, ל-קול, ל-בוחל העיניים הוקן - לזמר-שחקן מס' 1 בתעשיית הבידור האמריקנית, פראנק סינטרה.

האמת היא שאני יודעת, שהוא לא כל כך מאושר עתה. סיפרה בתו נאנסי, בת 45, בראיון שנערך בשבוע שעבר. כשריבית איתו על יום הולדתו, והוכרחי את אלבומי 'סמטמבר של שנות חי', אמר: 'אל תדאגי, אני מתכוון להיות בשטח עוד הרבה זמן, אבל רמעות ביצבו בעיניו. בזמן האחרון, יותר מדי ידדים מתו סביבו. יול ברינג, אורסון וולס, נלטון רידל, פיל סילברס. רובם היו בסביבות גיל 70. אבא, פשוט ממחר'.

נאנסי צריכה לדעת, שנים רבות היתה הבת-שלא-אבא, הנפש הקרובה ביותר לפראנק סינטרה. הנתס המקשר בינו לבין אשתו הראשונה, נאנסי, ממנה התגרש ב-1951, כשעדיין היה צעיר וצמוק ושקוע-לחיים, ואילול של מיליוני נשים.

כיום היא אומרת, מה שמעסיק את אביה יותר מכל, אינם ההצלחה והכסף והמעמד, אלא השאלה, איזה ירמיו ישאיר אחריו. כיצד יזכור אותו לאחר לכתו.

וצל פראנק סינטרה, אין זו שאלה פשוטה. אחרי הכל, כשדובכונה אחת הוא גם המלך, שוהיכין-שוים בקרב מלכים ורוזנים ושועים ונשיאים, וגם ירדים של ראשי המאפיה, מקורבם של גדולי הנאנסיסטים בהיסטוריה של המשע האחרון בארה"ב. מלאקי לוציאנו ועד קארלו גאמבינו.

כיצד יש באמת לזכור את פראנק? לבנו נאנסי, יש כבר חשונה מן המוכן. כמתנת יום הולדת לאביו, חיברה ביוגרפיה בשם 'פראנק סינטרה, האבא שלי', התפרדה לפי הליך-ההכשרה. ממחרת 50 דולר, וכל כל קרא מתעניין לרשם כר אלבומי, עכברים ומפואר, המתוך יותר מ-400 תמונות, והמספר את 'כל האמת' על סינטרה. אבל, כשם אחר משיירו היותם-מפורסמים, בדרך-שלו.

קשרים עם המאפיה? שואלת כפליאה הבת-האמנה נאנסי, ידירות עם נאנסיסטים, קשר-שלי-שתיקה הכל שטויות. 'סתם שמעות ורונות', מסבירה נאנסי. 'אני מכירה את אבי. הוא לא היה עושה דברים כאלה. הוא לא היה עושה שום דבר המנוגד לתום. הוא פשוט אמריקני אמיתי'.

הפסיכיאטרי-אמריקני-אמיתי נולד בריקס למני 70 שנה, ב-12 בדצמבר 1915, בעיר הובוק, ניו-ג'רזי. אביו היה מהגר איטלקי, שהגיע מסיציליה. אמן, דול, היתה גם היא מהגרת איטלקיה, מנאווה. האב עבר ככנאי-אש, האם ניהלה את הבית, והיתה הרמות הדומיננטית בו, וגם כפוליטיקה הקהילתית בקרב המהגרים האיטלקיים בהכנסים.

מורטי תחב קנה-אקדה לפיו של דורסי, והציע לו הצעה שקשה לסרב לה: לשחרר את סינטרה מהחזרה

היו שם הרבה מהגרים, רובם עניים, מריביליים. 'ממו אלפי ילדים איטלקיים אחרים', סיפר פראנקי שנים רבות מאוחר יותר, 'גיליתי גם אני בחממה של עבריינות צעירה. נכנסים ללמוד משהו או לעסוק כסנאי, נתנו לגנוב ממתיקים-בפרטה מהמנות שביקרו והרווח. אחרי כך, עברנו למצרים של המשיה נטס, ולבסוף, מצויימים בצינורות-עופרה, עברנו לעסקים הגדולים באמת. קופות רושמות ומארכים בסמטאות חושכות'.

הצעה שאי-אפשר לסרב לה: למכור את החזרה של סינטרה תמורת דולר אחד. ה'עיסקה' נחתמה, ופראנקי מצא עצמו חופשי, מאושר - ובעל חוב לאנשי המאפיה. מורטי היה בסך-הכל ריזק, בתוך זמן קצר, ככל שהלהיטים התרבו וההכנסות זרמו, נעשה סינטרה מכרם של הלווייתנים הגדולים-באמת של עולם הפשע, ובכאשר לאקי לוציאנו, הבוס של הבוסים, או הרון של הרוגים'.

אין מה לעשות, מסבירה נאנסי סינטרה בספרה החדש. 'כל מי שמופיע במועדוני לילה ובמלונות פאר, בהכרח מכר גם אנשים מעולם הפשע. אבל להכיר, אין פירושו להסכים'. אביה כבר אמר דברים כאלה לפני כ-15 שנה, כעת אחת החקירות שנערכו סביב קשריו עם המאפיה. חייבנו אותי ללחוץ ידו של כל אדם שעושים לי הכרת איתו, מבלי לחקור קודם את עברו ואת הרקע שלו'. הצהיר.

שהתגלה כאחד המזמים המוכשרים ביותר בעולם הבידור האמריקני. הצליח סינטרה בלווייתנים ראשון (הכל או כלום), אחריו באו רבים נוספים. ארה"ב נכנסה בינתיים למלחמת העולם השנייה, ושיריו הרגשיים של סינטרה הפכו להיטי-ענק, וק אצל הלהיטים בחזית, וק אצל נעיותיהם שבעור.

125 דולר בשבוע כבר נראו כסף קטן, וסינטרה ביקש לצאת לדרך העצמאית. אולם סומי וורסי לא היה מוכן לוותר על מרכז-החוב הקטן שלו. כאן, כך מספרות האגדות הלא-רשמיות, בניגוד לו הרשמית שחיברה נאנסי, נקט סינטרה בצעד הראשון אל ירידת-הנצח עם חוגי הגאנגסטרים: הוא צילצל ל-'בוס' המקומי בעיר הולדתו, הובוק, וביקש את עזרתו. עזרה.

לפי האגדות, ערב אחד הופיע ה-'בוס', כובש בשם קווארק מוריס, בחדר-ההלבשה של וורסי, וביקש לשכנע אותו, ברוי-ג'ומס, לשחרר את סינטרה. וורסי טיר, או תחב מורסי קנה-אקדה לפיו של וורסי, והציע לו וכמה אנשים, אשר עברם הדקע שלהם היו

תפקידו של הסדאי מאניו, והוצעו המופס, יוכל לחזור לצפנת. הבעיה היתה, שלאולפן פוצו את רבי-המכר. הסנרקי, בו שירסט, בין השאר, את רבותו של ג'וני פוטסאנה, ופר איטלקי שוקא-יירה שלו נקלעה למשבר. פוטסאנה, פונה לרון קרליאונה, ומבקש 'טוביה' שיתערב כדי להשיג ענידן חמקני במסד מלחמת חרש. אנשי ה-'רון' מתערבים ראש האולפן מקבל גם הוא 'חורסי' לפגוע הצעת שאי-אפשר לסרב לה, בדמות ראש הכרות של סטו האהוב, שאותו הוא מצא במיטתו. ג'וני פוטסאנה ווכה בחמקני ותהילה. 'מעתה ועד עולם' אכן היה נקודת-המפנה. סינטרה הוכיח כי הוא יודע לשחק, ואף וכה באוקסי-מישנה. קילו חור

ל ימים שבועות ידועה אחרונה

פראנק סינטרה

ל ימים שבועות ידועה אחרונה

בכל מקום אחד תשלם יותר

שטיח תוצרת ישראל בעל שיער גבוה מהסוג "כפיר", בגודל 300x200, החל מ-66,825 ש"ח לחודש.

המחירים הנמוכים ביותר בארץ.

רק מלך השטיחים יכול להגשים לכם את החלום הזה. כל שטיח 12-ביתיים חדשים בשקלים צמודים לדולר כן, השיטה האמריקאית עובדת גם בישראל! הוא היום ליוסף, קחו שטיח... ויש לכם שנה שלם! הפעם אתם נוכחים למלא את הבית בשטיחים שטיח 12-ביתיים חשבוניים אימה נשנוע דבר כזה! אמריקה!

* באפשרותכם להקטין את מספר התשלומים * הדוגמאות במודעה הן רק חלק קטן נמנעו עצום של כ-2,000 ש"ח, אותם תוכלו לזכות בתשלומים * כל השטיחים בהספקה מיידית.

המבצע ל-4 ימים נוספים בלבד.

שטיח תוצרת כרמל בגודל 240x170, החל מ-28,215 ש"ח לחודש.

שטיח תוצרת ישראל בעל שיער גבוה מהסוג "כפיר", בגודל 300x200, החל מ-66,825 ש"ח לחודש.

12-ביתיים חשבוניים!

לשבוע ימים בלבד שמיים במתנה על כל הניה!

הערך קורה ש"ח לחודש

למי שמבקש בטיחות עוברת-יד בגווה סינית, בגודל 200x140, החל מ-69,795 ש"ח לחודש.

שטיח תוצרת חוף בדוגמה סינית, בגודל 290x190, החל מ-49,005 ש"ח לחודש.

שטיח תוצרת חוף בדוגמה סינית, בגודל 240x170, החל מ-35,640 ש"ח לחודש.

שטיח תוצרת חוף בדוגמה סינית, בגודל 170x120, החל מ-17,820 ש"ח לחודש.

שטיח תוצרת חוף בדוגמה סינית, בגודל 190x140, החל מ-20,790 ש"ח לחודש.

שטיחים מקיר לקיר לחדרים בגודל של כ-10 מ"ר, החל מ-16,500 ש"ח לחודש (לכל חדר). שווה ערך לכ-11 לחודש.

יוסף מלך השטיחים בבית מרם

בתוך במוצ"ש מ-18.00 עד 23.00

בית מרם, הרצל 158 ת"א. טל' 829188, 836286. אוטובוסים אגד 90, 85, 1, 2, 3, 41. מרחק כל יום מ-08.30-19.00, חם ו' עד 14.30.

המאפיין... בתחילת 1961, וזמנה היה שוא... יכול לשלב את שני העולמות, על סמך... אינטרסים משותפים: מיטל קנדי, באמצעות... המאפיין, סאט ביאנקי ששיקאט וג'ון וואלי... מילוס אנג'לם, לפיו יסייעו השניים במיטל... רוח קובה פירל קאסטרו.

ואח חל מיפנה בלתי צמוי. בובי קנדי שמונה לתפקיד התובע הכללי, הציב לו מטרה: לחסל את המשע המאורגן

במקביל, נוצר אינטרס משותף נוסף לבניא ולראשי המשע, באמצעות פראנק סינטרה. כבר במרס 1960, במלון "סאטור" בלס-אנג'לס, הציג סינטרה בפני המועצה לנשיאות, חובביה, את המוכנות הכספית גורד קמפל, כיום אקטרי. זמן קצר לאחר מכן, הציג אותה גם פני סאט ביאנקי.

משך כמעט שנתיים, התנה גורד הפהפיה פילנשם של "רון" המאפיין ושל נשיא ארה"ב, בנתבעות-אחרות. כספי ויכוחותיה, היא מתארת את סצנות-הקאה שהציג בפניה

הנשיא, בשל יחסיה עם ג'אנקארה. אבל אז חל מיפנה בלתי-צפוי. בובי קנדי מינה את אחיו, בובי, לתפקיד התובע הכללי, ובובי הציב לו למטרה, לחסל את המשע המאורגן.

במהרה, מר חינו של סינטרה בעניי ראש המשפחה, גור קנדי, הוקם, בעניי בובי קנדי הצעיר, ובקעבותיהם גם בעניי שאר בני המשפחה. הפביא. צות לשית-סלסל בין ג'אנקארה לבין אחד מאנשי, ג'וני פורמזה, אשר נה טען הרון, כי יש לו משהו שיכול לסדר את כל העניינים של בובי קנדי - בטר ושמו פראנק סינטרה.

תורשים אחרים לאחר מכן, התארח ג'אנקארה במלון-הקאזינו הענק, קאל'נבה-לורג', בליקס-אווה שבמדינת נבאדה. סינטרה, שהחזיק בחלק ממניות המלון וברשיון להפעלת הימורים, ערך קבלת-פנים לכבוד הרון. זאת, למרות שידע, כי הלה נמצא ברשימה השחורה של ועדת ההימורים של מדינת נבאדה, הכוללת איש-חשש-מאורגן, אך לא רשמי.

התוצאה: הרשיון להפעלת הקאזינו של סינטרה, נוסל. כל-ההישגות נהגו. האגף החדש שהסיף סינטרה למקונו המאורגן נפאלס ספינגס, במסרה לאחד כי את הוג הנישאות, כעת שוה ינקי בקליפורניה - נותר מיתות. הקנדים העריפו לישון. בל שרתו של בנג קרסבי, יריבם של סינטרה בקולנוע, האיש בעל התמיכה הצהרית, כמו בשירי הנצח. גור מול לבן.

הוא הוכיח כשרונות מנוונים בשורה ארוכה של סרטים מסוגים שונים, החל מקומדיות מוסיקליות ורומנטיות כצ'צ'יר לב"י, מול דוריס ריי, ענור בסרטים רומנטיים כ"איש בעל זרוע הזהב", בו נילס מכור-למסמך וקצר את האוסקר ל-1955, וכלה כמורית-פיש בננסה הילן של דני אושן.

עם ההצלחה, באה גם גריפת הרווחים, אשר אותם טרד לפור על-פני השקעות שונות - כולל במלונות ובבתי הקאזינו של ירידיו בלאס-ווגאס ובלייק סאוו.

במקביל, טיפח את רימויו בשלושה תחומי-עיסוק נוספים. ראשית, הקים את "בנופיית העכברושים" - חבורה תוססת של מיטב כוכבי הבידור בארה"ב. בהם רין טריוו, סמי רייזיס ג'וניור, נואי כישוף ופיטר לאפורד, גיסו של מי שוה או סנאטור צעיר ונמרץ, ג'ון קנדי.

שנית, התבסס כקוסטל נשים: תחילה התגרש מהשחקנית היפהפיה אווה גאורגה, אותה נשא ב-1951. לאחר מכן נקשר שמו בשורה ארוכה של יפהפיות וזהרות - סופיה לורן, רודולפה ראסל, מרילין מונרו ונקותי שיתחתן איתו, סיפרה, גוליס פראו ורבות אחרות.

ב-1964, נשא את אחת השלישית, השחקנית מיה פארו. הוא היה אז בן 49, היא,

בה 19. כאשר ניסה הקומיקאי ג'סי מייסון ללגלג על הנישואין הללו, מעל במת אחד המלונות בלאס-ווגאס, התברר לו כי הוא נתגרה בגורלו. באותו ערב, גורו 6 ידיות כבער חלון. הדרו שכלמלון ופגעו הישר במיכתו. מאו, השמיט את הכריתות על סינטרה ומאורגן-המשפחה.

היתה זו פארו, מספרת היום נאנסי סינטרה, אשר במהלך אווה-ערב משפחתי, הציעה לנאנסי לכתוב ספר ביוראפ על אביה. הגיע הזמן, שתספרי לעולם מי הוא באמת, שגנה האס-החודג הצעירה באוני בתה החרגה, שהיתה מבטרת כענה כעמה שנים.

כ-רבותו האמיתית, התבוננה פארו, לרימו שאותו טיפח בעלה במישור השלישי של עיסוקיו: סינטרה כידים של גול'עלם.

לקראת מערכת הבריות לנשיאות של 1960, הוליס סינטרה - אשר כבן למיעוט "המקסיקני" קתולי היה האבאק לשירותי וסית קרוב ללב - לתמוך בנבחרותו של הנסטר הרשמי והציע, ג'ון קנדי.

בתחילת העכברושים, תחזיתו של שיער לאפורד, הטיף בנשפר והרעמה למען קנדי. וסינטרה עצמו יצר קשרים אישיים עם קנדי ועם רעייתו, זקל'ין. שנים אחדות מאוחר יותר, לאחר רצח הנשיא, היה סינטרה אחד ממנהיגי של האלמנה, אך רוחו שמעות, כאילו רצה לשאתה לאש, אך היא הערימה על פניו את המיליארד הונו, אנאסוס.

הרב עמרם בלוי, בימים בהם הנהיג את נטורי קרתא, לדעת אלמנתו, אין לו יורש. לא בנו, אורי, ולא רוביה מסעמאר החדש. תצלום, קרול טטר

יורעים שרות בלוי צדקה: היא מכנה את אותם פנימה, פותחת להם את הדפדפן, אוניברסיטת קרית, היא אומרת, לא נשים בבתי אוניברסיטת קרית, היא אומרת, לא סובלים בעלי-חיים. במחנה, העמידה להם צלוחית מלאה מים. שיטחו, המסכנים. היא מרחמת על כל העולם. לפני כשלושה שבועות, שבה משליחות חשיאת בלבנון. רות בלוי נסעה לגלות עקבות יהודים שנעלמו בבירות. פתאום, היא אומרת, ירו על הטקס של. הנהג עשה ככה וככה וכמעט החלגלגל, אבל בירידה נצלתי. ה' היה בעורי. היא ניגשה עם מפקד המיליציה. היא אומרת שמכש כחפיים. אין אחד לא ידע להשיב לה מה עלה בגורלם. חורה מאוכזבת. אין דבר, אמרה. זה רצון ה'. אולי בפעם הבאה תצליח.

כשהיתה בת 50, הפילה. היא לא העמידה מתוכה יורש למנהיג

את המדינה. מחכה למשיח. אשה יהוה. שנאתה לצינונות מוליכה אותה לא פעם אל מדינות ערב. היא מציגה דרכון בלגי, לפעמים, דרכון צרפתי. לא. לא כלום יודעים שהיא יהודיה. פעם קראו לה מאליין לוטס מידי.

הערבים אהבו את בעלה. הוא היה להם מליץ וישר גדול. עד היום, היא אומרת, השם שלו פותח לה שער. היא מרחמת על הערבים. הישראלים בעיניה, הם רעים ואכזריים.

"תראה מה עשו בלבנון", אמרה בשבוע שעבר. "הייתי אז באמריקה ואספתי תרומות בשביל עניים, ושמתני על כל הוועות

רות בלוי

מחכה למשיח

לפני 25 שנה, היא הסעיזה את המדינה. רות בלוי חטפה את הילד יוסלה שוחמאכר. נישואיה לעמרם בלוי, מנהיגה הקשיש של נטורי קרתא, הסעירו את הקהילה החרדית • הזמן כאילו עמד מלכת. עמוס נבו פגש השבוע אשה מיליטנטית, חרדית, ממשיכה את דרך בעלה, מתנגדת חריפה למדינה הציונית, למפלגות הדתיות • על עסקיה החשאיים והמיסותריים, קשה לזרוק אור

מאת עמרם נבו

אולי לא. היא נסעה לעורר. לעשות טובה למישהו. אולי דבר קטן. אולי דבר גדול. לך תדע. אשה מיסותרית.

היא כבר לא צעירה כל כך. בת 65. ציניה כחולת גידולות. פניה חיוורים. ראשה מגולח. מסתתרת בלבוש מסורתי. אור, אור, לבושה מסורתי. גרבים שחורים צרים. נעליה לבנות חכשיות. למעשה, זה קרוב ל"היכרות" והיא נמצאת.

לפני עשרים וחמש שנה, המדינה, כשתספת את הילד, יוסלה שוחמאכר. כר, אורי, יצא למדינת ישראל. הקשיש, אורי, נשאר בלוי. שואל שערם רחש. תשק שנים היתה אשתו של מנהיג. היא מסתתרת שולח לידה לי יורש. כשהייתה בת למעלה ממששים, הפילה את ולדה. היא נישאה לצינוני כמי שהייתה שונאת

שעשיתם. כמה נשים וילדים הרגום. נורא בשביל מהזו ביקרתי שם עכשיו וראיתי את ההבדל ההוא. רק עיניים גדולות יש לכם. רציתי עוד ועוד. עיניים כל הזמן מרובקות. יוח, שרון ה"בזק" עושה מרובקות. מה אתה חושב. הפלשתינאים לומדים מכם הכל. למורים למות טירוריסטים כמובן. הטרור התחיל אצל היהודים. לא אצל הערבים. מי היה בגיון הוא היה טירוריסט. חובשניטקי ח"פ של בגין. אמר לקחו הכל, ועמור לא תהי טירוריסט. ומי עשה את הטבח בירי

זוהו עולם מושגים מעורב: נטורי קרתא, חינוך אירומאי, נחישות מחתרתית, תושיה ונחישות תפישת עולם פונדמנטליסטית

הם הערבים לא לקחו כלום מידי היהודים. היהודים יכולים להיות איתם בשלום. אסור לנשל אותם. זה לא צודק. אם היהודים יפסיקו את המעשים הרעים, גם הפלשתינאים יפסיקו. קו. אני רוצה שהעם שלי יעשה רק דברים טובים. שיהיה העם הכי טוב בעולם. אהבה זה רפואה כשכיל כל העולם. אם היהודים יחיו יחד עם הפלשתינאים, יהיה להם טוב. יהיו מבסוטים יחד. השם ירום."

מדרגות אבן צרות מוליכות אל ביתה במאה שערים. שורות שורות של בניינים. אבן מסותתת. ישנה מאד. קרה. מלכות. בימים אלה של תחילת דצמבר, הקור צונט בלוחים.

המפסות בבתי אוניברסיטת לא ניגמרות לער. הם מרוצפות אבן ישנה. מן המעקים התלולים נמתחים חוטי כביסה אל הבניינים שמנגד. הכבסים תלולים מעל לדחובות. בכר לל "שומרי החומות", קוראים בניגון את "ירושלם יעקב".

רות בלוי היתה כאן לפני שנישאה. היא זוכרת שהכל היה שחור, חלוד ומשולא בקר שים וכלוחות פח. היא התפעלה מהדלות ומהאור הפנימי של האגפים. היא אומרת שחשה את השכינה בכל בית. מאז, לא השתנה דבר. הזמן במאה שערים כמו עצר מלכת. נשים עוטות שחורים. גברים עטורי וקנים. ילדים במיכנסים כתפיות. מרב רים יידיש. תמיד ממהרים. רצים. העיניים מושפלות. רות בלוי אומרת, שכולם חושכים על אלוקים.

כאן, בטכורה של מאה שערים, מצאה את אהבה חייה: אלמן כן 65, אב לעשרה, קיצוני, קנאי.

היא, גיורת, מצרפת, בת 45, גרושה ואם לבן. כאחד הימים, באה לתרגם לעמרם בלוי מכתבים לצרפתית. היא אומרת שהתפעלה ממנו. קולו היה חזק ויפה. עיניו הכחולות בהירות קורנות אינטליגנציה וטוב לב. היא אומרת שהזכיר את אמה: אותו עיניים, אותו דיוק, אותה שמחה פנימית. היא קוראת לו ענק רות. היא אומרת שהיפנט אותה.

אחרי כמה שבועות, באו והציעו לה שידוך. היא לא רצתה לשמור. רק כששמעה שמדובר ברב בלוי, אורו עיניה. היא אומרת שנדהמה. "הרב העמיד לי שני תנאים: שאחר הנישואין מתוך שכונת מאה שערים הירושלמית, בינלאומית

אחליף את גרבי הבו' שלי בגרבים שחורים, ואת מספחת הראש הצבעונית בצעיף שחור ארוך, ודרכן של הנשים במאה שערים."

לאחר ימים אחדים, התארסו. העדה החרדית דית ניקלעה למחלוקת קשה. חברים ובני משפחה של הרב בלוי לא רצו בה. בית-הדין של העדה פסק, שלא נאה לרב בלוי לשאת את התלונה שלה, אך הרב התעקש. גם רות התעקשה. הם נאלצו לצאת לבני-ברק ולח נשא שם. חודשים אחדים חיו בגלות, ורק משתורשג שלום-בית בין החרדים, שבו למאה שערים.

היא אומרת שסבלה מאד בימים הראשונים. ילדים רצו אחריה ברחוב וקראו לעברה בליגלוג "גיורת". החושבים לא ידעו איך להביט עליה: היא היתה חריגה בנוף השכונה: גיורת, משכילה, דוברת שפות. עד מהרה, התרגלו אליה. למבקרית אמרה שגולדה עם אמונה באלוקים.

אביה היה אתאיסט, נצר למשפחה קתולית אדוקה. איש קשה. אמה, אשה טובה וסב לנית, היתה, כנראה, מצאצא האנוסים. רות בלוי גדלה בפאריס, ובגיל אחת עשרה הוטבלה לנצרות. היא אהבה את אלוקים, וחשה צורך להתפלל אליו, אבל תמיד היו לה שאלות וספקות. היא זוכרת כיצד באחד מימי ראשון, לאחר התפילה בכנסייה, הלכה אל מסלול של פטרוס הקדוש. כולם ניגשו אליו כהכנעה ונישקו את רגליו, ורק היא נירדעה לשתק מהמגע הקר של היד כפסל הברונזה וברוח מהמקום. כולם הביטו בה בהשתוממות. רק היא לא. היא הבינה במה מסלול של פטרוס שונה מהבובות שנישקה כלילותה: "אירוע זה, והתיר, כי משקע טראומטי יציין נקודת מיפנה בהתפתחותי."

משמאל לה 19 נישאה. בעלה היה חשמואל. היא ילדה לו את בן-הבית, אורי, שנתיים התגרשו. נישואיהם עלו על שרשרת. אחת למאה ה"סטרורה" זניאלתה. באוניברסיטה מולדת, וסיימה בהצלחה תואר שני. לעולם לא עברה כמנהל.

היא העמידה את חופשה אורי, ואת הדינה. המשיכה ללמוד באוניברסיטה, ואמרה בשבוע שעבר, שהעיקר במה שיש לי על אחת. שאלות שחשיתי אותן בימי ילדותי. "אם את ניקחת עיני, התעמקתי

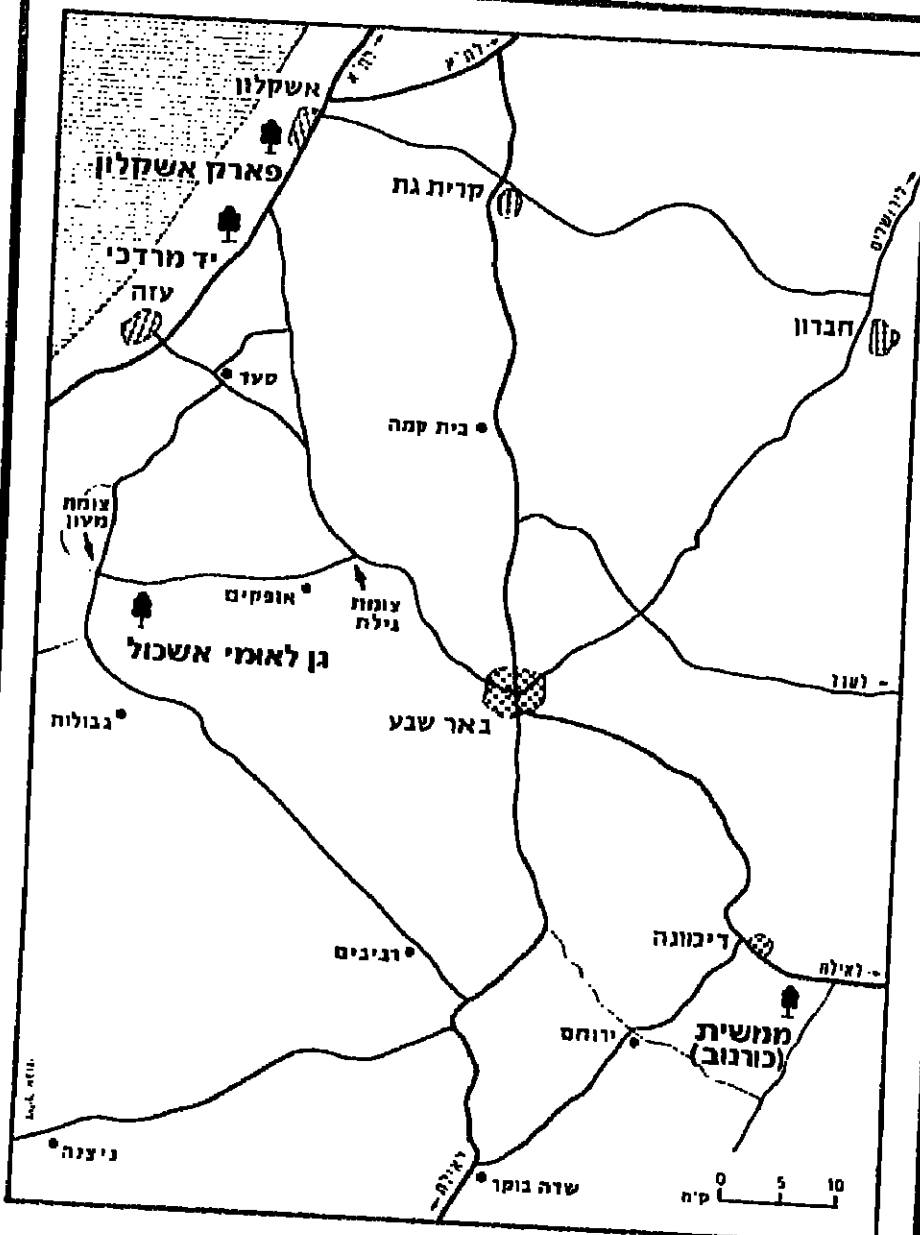
הרבנית רות בלוי, דצמבר 85, מאה שערים, ירושלים. שונאת את המדינה

7 איש שבועות ידועות אחרונה

אומרים ישנה ארץ

גנים לאומיים

● אשקלון ● יד מרדכי ● אשכול ● ממשית

פארק אשקלון: אוסף המסלים העמודים והכתורות שנתגלו באתר.

במקום חוף ים מסודר, שטחי פיקניק ודוכים, מסעדות, חניון, מלתחות ושירותים.

יד מרדכי

אתר גבורה בקיבוץ יד מרדכי, המוסר תמונה מוחשית של הקרבות הכבדים בימי מלחמת העצמאות.

יד מרדכי: שיחזור הקרב במלחמת העצמאות.

אבל העמודים - רומיים. מוקד ההתעניינות מבחינה ארכיאולוגית, הוא בתוך הן: אוסף של פסלים, עמודים, כותרות ולוחות שיש נושאי כתובות וקישוטים, הלניסטיים ורומיים, המקובצים במעין חצר שקועה, שהיא, בעצם, חלק של בניין מימי הרודוס. על כמה מן הלוחות ישנו כתובות בעברית, וזה כל מה שנשאר מבתי הכנסת העתיקים של אשקלון.

עם עיריית אשקלון, תוכנית גיוון נרחבת והתקנה לחוף-הים נן לאומי, המשמש רקע לכמה מן ההרסות, שאותן שיחזרה חלקית. בצד הן נמצא תל ארכיאולוגי, שהוא אתר של אשקלון המקראית. מורדו המערבי של התל מגיע עד חוף הים ולצדדיו מצויים שרידי הריסות של חומותיים עתיקים, שעמודים מבצבים מתוכה בקנים של תותחי-הופים. התומה היא ביזאנטית,

אשקלון

אשקלון, שלחוף ים-התיכון, היא מן הערים העתיקות ביותר בעולם כולו. בתוך התל, המתנשא מדרום לעיר-הנופש החדשה, טמונים שרידים של הרבה שכבות היסטוריות, בכללן: שיכבה כנענית, פלשתית, יוונית-רומית, ביזאנטית וצלבנית. הראשונה מלפני כארבעת אלפים שנה. בימי קדם הייתה אשקלון מרכז של תקלאות ומסחר ונודעה לה חשיבות אסטרטגית ניכרת. משום כך נטשו כאן הרבה מלחמות בתקופות היסטוריות שונות, והללו מוכרות בהעדרות קדם-תל-כיות מן האלף השני לפנה"ס. המיקורא עצמו מספר על המלחמות שנערכו במשך תקופה ארוכה בין הפלשתים, יושבי אשקלון, לבין העברים.

על שמשון מסופר: "וידר אשקלון ויד מהם שלושים איש" (שופטים יד, 19). כאשר פל המלך שאול, קרא דוד: "אל תבשרו בחוצות אשקלון מן תשבתה בנות פלשתים" (ש"ב א, 20).

ההדס הטביע את חותמו בעיר במאה ה-1 לפנה"ס, ופיאר אותה בבניינים נאים. בתקופה הביזאנטית היו היהודים עדת-המיעוט היחידה בעיר שהורשתה לקיים את מצוות דתה ולהחזיק בית-כנסת. הצלבנים בנו מסביב לעיר חומת-אבן אדירה, שחלקים ממנה נראים עד היום הזה. המוסלמים החריבו את אשקלון ב-1270 ומשך מאות-בשנים הייתה העיר אשקלון עיר נטושה וחרבה. רק עם הקמתה של מדינת-ישראל, ב-1948, נבנתה אשקלון ונושבה מחודש.

כיום קלה הגישה אל עתיקות אשקלון, מאחר שרשות הגנים הלאומיים השלימה ב-1960, בשיתוף

זאת, בימיהם, הסיפור של אשקלון

יותר ביטוח

ית ביטוח חיים חדשה
ניקה יותר ביטוח
מקופת גמל

"יותר" לעצמאים - מסלולי ביטוח לבחירתך.

הפוליסה גמישה ומאפשרת לכל מבטח להתאים תכנית ההולמות את צרכיו ואף לשנותה במהלך תקופת הביטוח.

"יותר" לעצמאים - ייצול מקסימלי של יבויים ויכויים לפי החוק.

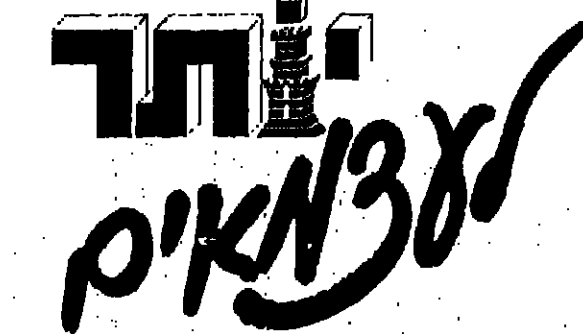
ל נוצל לזכותו את סעיף 45, סעיף 47 "לפקודת מס הכנסה."

"יותר" לעצמאים - תשואה קבועה מובטחת לכל תקופת הביטוח.

אליה קבועה על כספי החסכון בגובה 4. לשנה בריבית דריבית והצמדה למדד תקופת הביטוח.

יגבורים בהשואה לחוכניות אחרות.

הפוליסה מעניקה יותר בטחון לעצמאי ולמשפחתו ומבטיחה את עתידם.

יותר ביטוח. יותר מקופת גמל.

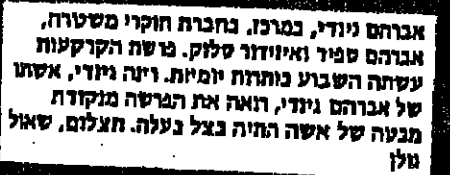
לחברת אגדל

[illegible]

אײנפער לקרא מסיבות. אף פעם לא
רוקיען אזאלע, און לא משמעת מוסיקה.
אנשים באים, יש כבוד ואווירה טובה. אי
תמיד מכונה לאורחים.
עס מענטשן, אכרות לא מורע כלום, ומגיע
עס תהיה גרוילה הבימה אני לא כושלת
הייתה ליילי. תמיד יש כבוד במקרה.
אזרחים מורחלים מורחלים. אף פעם
קיימת. אף פעם לא. אף פעם לא. אף פעם
לא.

אני יחדו היצירות, בהנחלת לא
המחברות. אמר לידי עלי, חתם האהב
שמואליו, לפני כמה שנים וסמךו אצול
לעבור, אבל לא יצא. אוילי מפני
שהרגלתי ללכת בבית, ואולי כי אברהם
לא עוד אותי לך.
הוא אוהב אותי בהישג יד, אוהב את
הרעיון שאני בבית, אני, מצידו, שמה
הנעוץ לכבדות שלו. הוא כעל הדרך, שותף

וריא, לא מתנדדת. החשימה הזאת, מביאה אותה, קשה לה לדבר, להיפתח. "הראש שלי ריק, מתי הסיוט הזה יחלוף?"

כלא לקן המשפחתי תחם שלנו. כימיהאולות
שלנו, או של הילדים, אנונו נוהגים לשבת

בסלון, מבטלים כל יציאה. אלה ערבי משמחה.
נמו.

קשה לי לדבר. בדרך כלל, אני יכולה להימנע, לדבר, אבל היום, הראש שלי ריק. מה שמעסיק אותי היום, זו השאלה, מתי יחלף הסיס הזה. מתי יחזור בעלי הביתה.

הפתגם, כשהסיפוח טובעת, העכברים בורחים, לא נחקיים בהם. הבית מוצף אנשים המציעים את עזרתם

**היא רוצה לצעוק חזק, שאברהם עלה ישר והגון. קודם
לעלילותיווא**

על כניסתה לעסקים של שרית, הבכורה, עדיין לא מדברים במשפחה. קודם שתגמור את השירות הצבאי, אומרת רינה.

רינה גינדי וילדיה נרתעים מפירסום כמו מפני אש. גינדי מאלין גרול בנושא, משוכנע שהכסף הרב שהשיג בפירסום, היה גורם דומיננטי בבניית המוניטין שלו.

גינדי אזהר גם לארח המסיבות הנערכות בביתו, חדרות לבקרים, הפכו לשם דבר. רינה

דמי חנוכה לכל חשנה! מנת מכובדת לבני המצווה! וכל זאת במחיר 12 מנות סלאמל!

ק. ישי! מני על לדעת: 10 חוברות בכרך: גזירות מלך מדינת
קריא, מאויר היטב (וקצת שוכב...) במחיר 15.000 שקלים
(כולל משלוח).

חברות: 2 בכרך ט"ו וזאתה אור ובה: חסד ל' וזאתה אור
השקפה חזקתו על העולם בוכבים וגלכסיות ועוד ועוד.
המחבר: בסקידה נאמר ויצא ח"ד 501, ירושלים 91007, טל' 02-563293.

לחשוב יותר, לחבול יותר, כדעת

סדרת חנוכה
לדעת

לחשוב יותר, להכין יותר, לדעת יותר.

הפייסר חקטן
מקושר ללוקסל חורף 2011
טפנוקים חדשים מחשיכים לחלק
צעצועי "פיטר פרייס"

**הצלחה!
המבצע
הוארך**

הפרס הגדול על פישור הקטן

[illegible]

יש עוד מחנה

ה'יכן מקבלים את הפרסים

Fisher-Price

תחנת הרכבת החדשה תהיה בגובה של 15 מטר מעל פני הים, ויהיה לה גישה ישירה לרכבות. תחנת הרכבת תהיה בגובה של 15 מטר מעל פני הים, ויהיה לה גישה ישירה לרכבות. תחנת הרכבת תהיה בגובה של 15 מטר מעל פני הים, ויהיה לה גישה ישירה לרכבות.

Fisher-Price

Fisher-Price

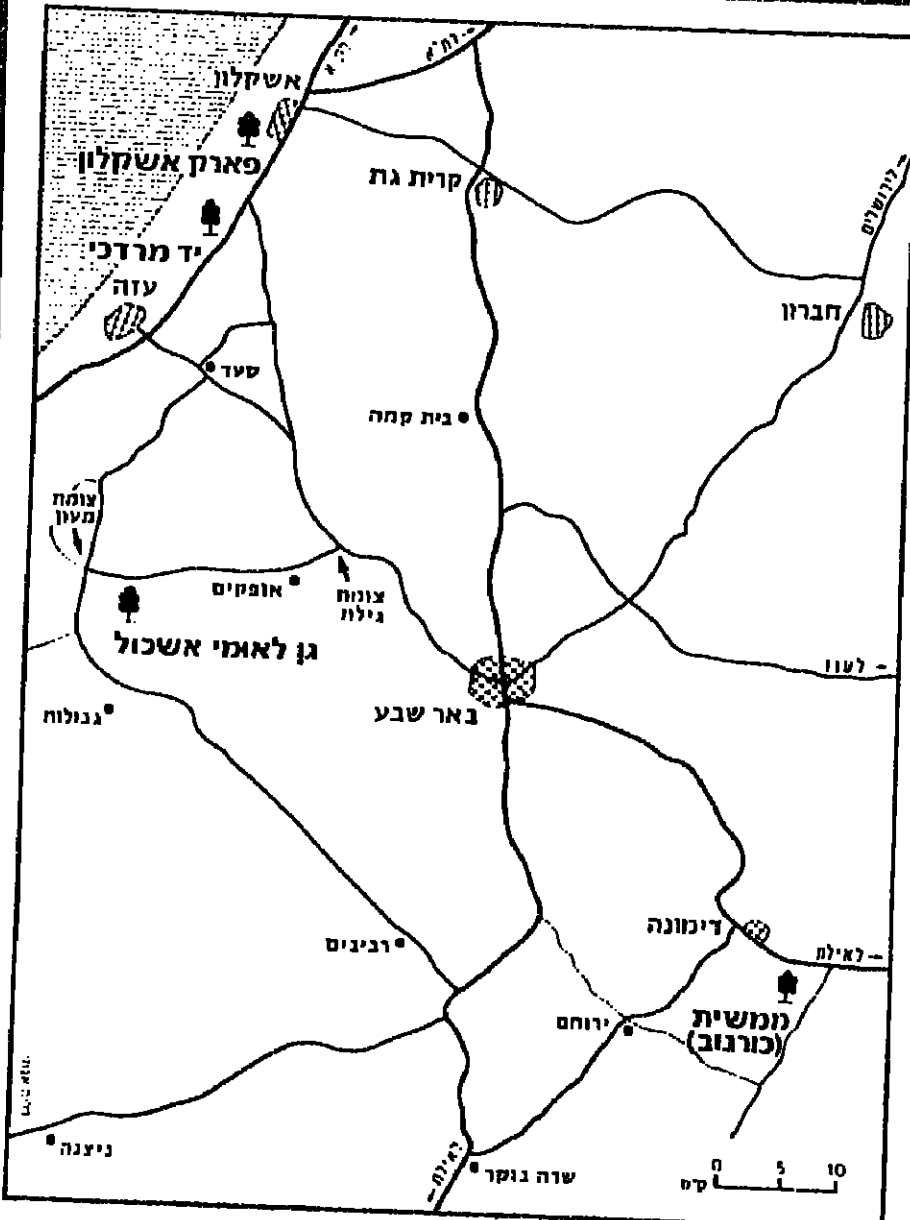
**איך זוכים
במתנות וכלאות?**

هَذَا مِنَ الْمَعْلُومِ

[illegible]

אומרים ישנה ארץ

גנים לאומיים

● אשקלון ● יד מרדכי ● אשכול ● ממשית

פארק אשקלון: אוסף המסלים, העמודים והכתובות שנתגלו באתר.

אשקלון

עם עיריית אשקלון, תוכנית ניוון נרחבת והתקנת לחוף הים נ לאומי, הממשש רקע לכמה מן ההרסות, שאותן שיחזרה חלקית. בצד הגן נמצא חל ארכיאולוגי, שהוא אתר של אשקלון המיקראית. מורדו המערבי של החל מנוע עד חוף הים ולצדדיו מצויים שרידי הריסות של חומתיים עתיקה, שעמודים מכבצים מתוכה כקנים של תותחיהופים. החומה היא ביזאנטית,

אשקלון, שלחוף ים-התיכון, היא מן הערים העתיקות ביותר בעולם כולו. בתוך החל, המתנשא מדרום לעיר הנופש החדשה, טמונים שרידים של הרבה שכבות היסטוריות, בכללן: שיכבה כנענית, פלשתית, יוניה-דומית, ביזאנטית וצלבנית. הרישונה מלפני כארבעת אלפים שנה, בימי קדם היתה אשקלון מרכז של חקלאות ומסחר ונודעה לה חשיבות אסטרטגית ניכרת. משום כך ננטשו כאן הרבה מלחמות בתקופות היסטוריות שונות, והללו מוכרות בתעודות קדם-ת"י כיות מן האלף השני לפנה"ס. חמיקרא עצמו מספר על המלחמות שנערכו במשך תקופה ארוכה בין הפלשתים, יושבי אשקלון, לבין העברים.

על שמשון מסופר: "וירד אשקלון ויך מהם שלשים איש" (שופטים יד, 19).

כאשר נפל המלך שאול, קרא דוד: "אל תבשרו בחוצות אשקלון מן תשמחתה כנות פלשתים" (ש"מ"ב א, 20).

התנחל הטביע את חותמו בעיר במאה ה-7 לפנה"ס, ופיאר אותה בכניינים נאים. בתקופה הביזאנטית היו היהודים עדת המיעוט היחידה בעיר שהורשתה לקיים את מצוות דתה ולהחזיק בית כנסת. הצלבנים בנו מסיב לעיר חומת-אבן אדירה, שחלקים ממנה נראים עד היום הזה. המוסלמים החריבו את אשקלון ב-1270 ונשך מאות-כשנים היתה העיר אשקלון עיר נטושה וריבה. רק עם הקמתה של מדינת-ישראל, ב-1948, נבנתה אשקלון ונושבה מחדש.

כיום קלה הגישה אל עתיקות אשקלון, מאחר ששרשרת תחנים הלאומיים השלימה ב-1960, בשיתוף

יד מרדכי

במקום חוף ים מסודר, שטחי מיקניק ורחבים, מסעדות, חניון, מלחחות ושירותים.

אתר גבוה בקיבוץ יד מרדכי, המוסר חמונה מוחשית של הקרבות הכבדים בימי מלחמת העצמאות.

יד מרדכי: שוחן הקרב במלחמת העצמאות.

יתד

אשכול

תכנית ביטוח חיים חדשה המעניקה יותר ביטוח ויותר מקופת גמל

"מגדל" החברה הגדולה ביותר בביטוח חיים ונחות, "יתר" לעצמאים.

"יתר" היתה תכנית ביטוח חיים חדשה של חברת "מגדל", שנועדה לעצמאים והותאמה במיוחד לתנאי המשק הישראלי ולצרכים הביטוחיים והפנסיוניים. היא משלבת את יתרונות הביטוח עם יתרונות קופת הגמל.

"יתר" לעצמאים - ניצול מקסימלי של זיכויים וזיכויים לפי החוק.

עצמאי יכול לצלל לכוחו את סעיף 45, סעיף 47 וסעיף 47ב' לפקודת מס הכנסה.

"יתר" לעצמאים - תשואה קבועה ומובטחת לכל תקופת הביטוח.

תשואה ריאלית קבועה על כספי החסכון בגובה 4%-4.25% לשנה בריבית ריבית והצמדה למדד לאורך כל תקופת הביטוח.

ערכי פדיון גבוהים בהשוואה לתוכניות אחרות.

"יתר" לעצמאים - מסלולי ביטוח לבחירתך.

הפוליסה גמישה ומאפשרת לכל מבטח להתאים תכנית ההולמת את צרכיו ואף לשנותה במהלך תקופת הביטוח.

"יתר" לעצמאים - כל התנאים בפוליסה אחת.

הכל פשוט, ברור ומורכב בפוליסה אחת כאשר כל התנאים נשמרים לאורך כל תקופת הביטוח.

"יתר" לעצמאים - בטחון לעצמאי ולמשפחתו.

הפוליסה מעניקה יותר בטחון לעצמאי ולמשפחתו ומבטיחה את עתידם.

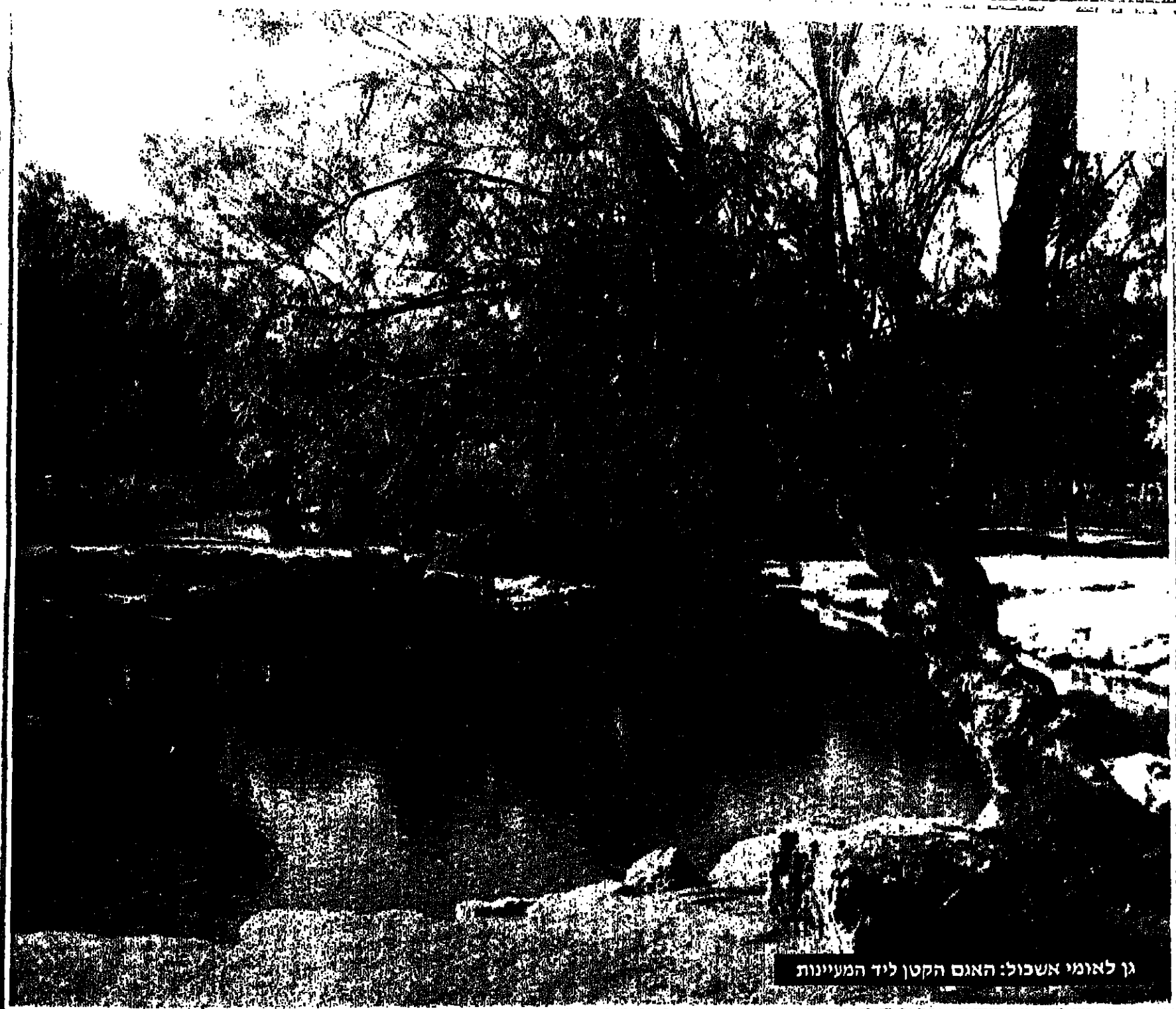
יתד

יתר ביטוח. יותר מקופת גמל.

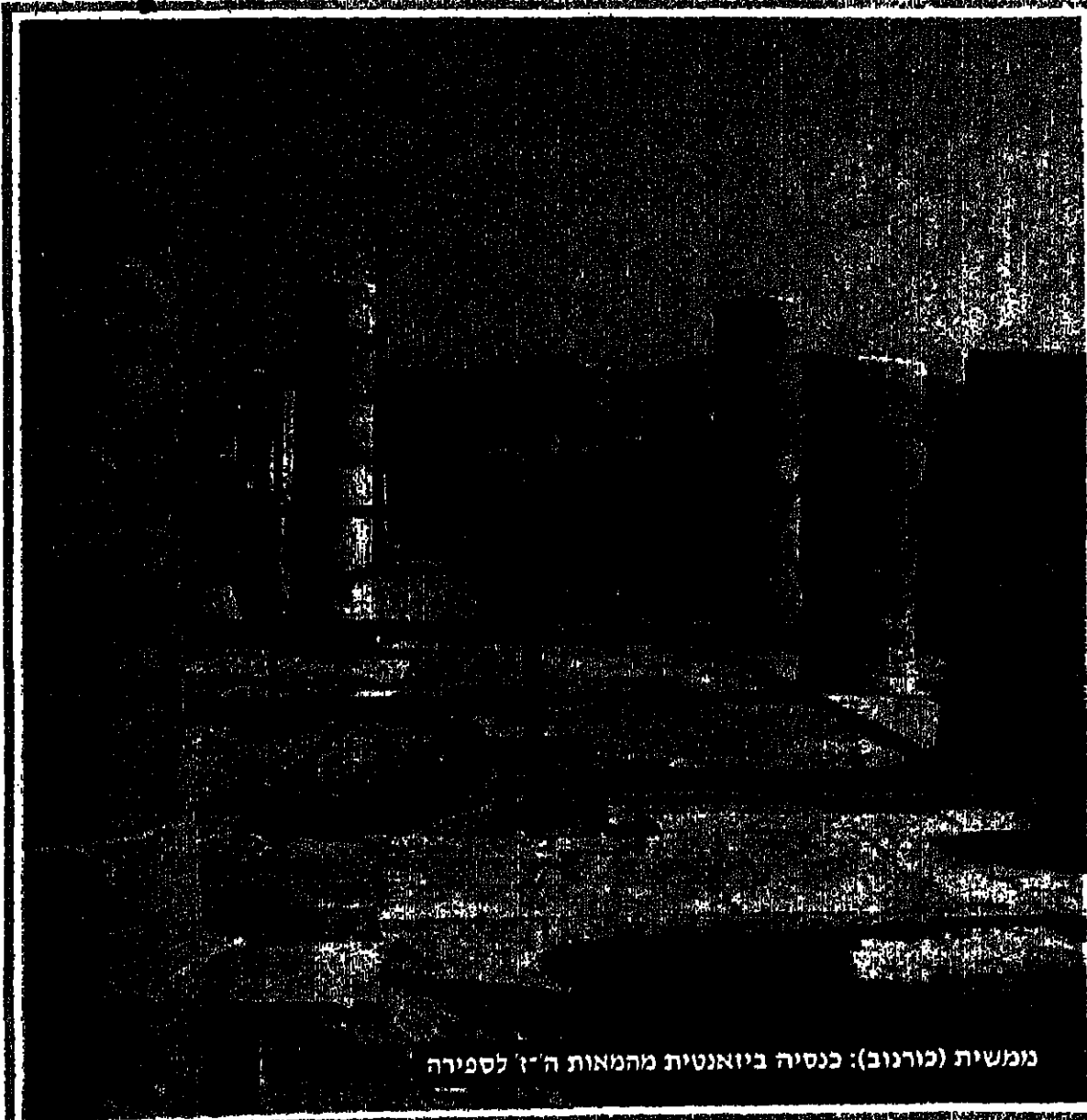

פנה לסוכן הביטוח שלך ב"מגדל":
מגדל מחוז המרכז
רח' סעדיה גאון 26, ת"א, טל. 03-647647
מגדל מחוז הצפון
רח' הרצל 27, חיפה, טל. 04-672141
מגדל מחוז ירושלים
רח' בן יהודה 34, ירושלים, טל. 02-228441
מגדל סניף באר שבע
רח' הנשיאים 25, מרכז רסקו, טל. 057-38111

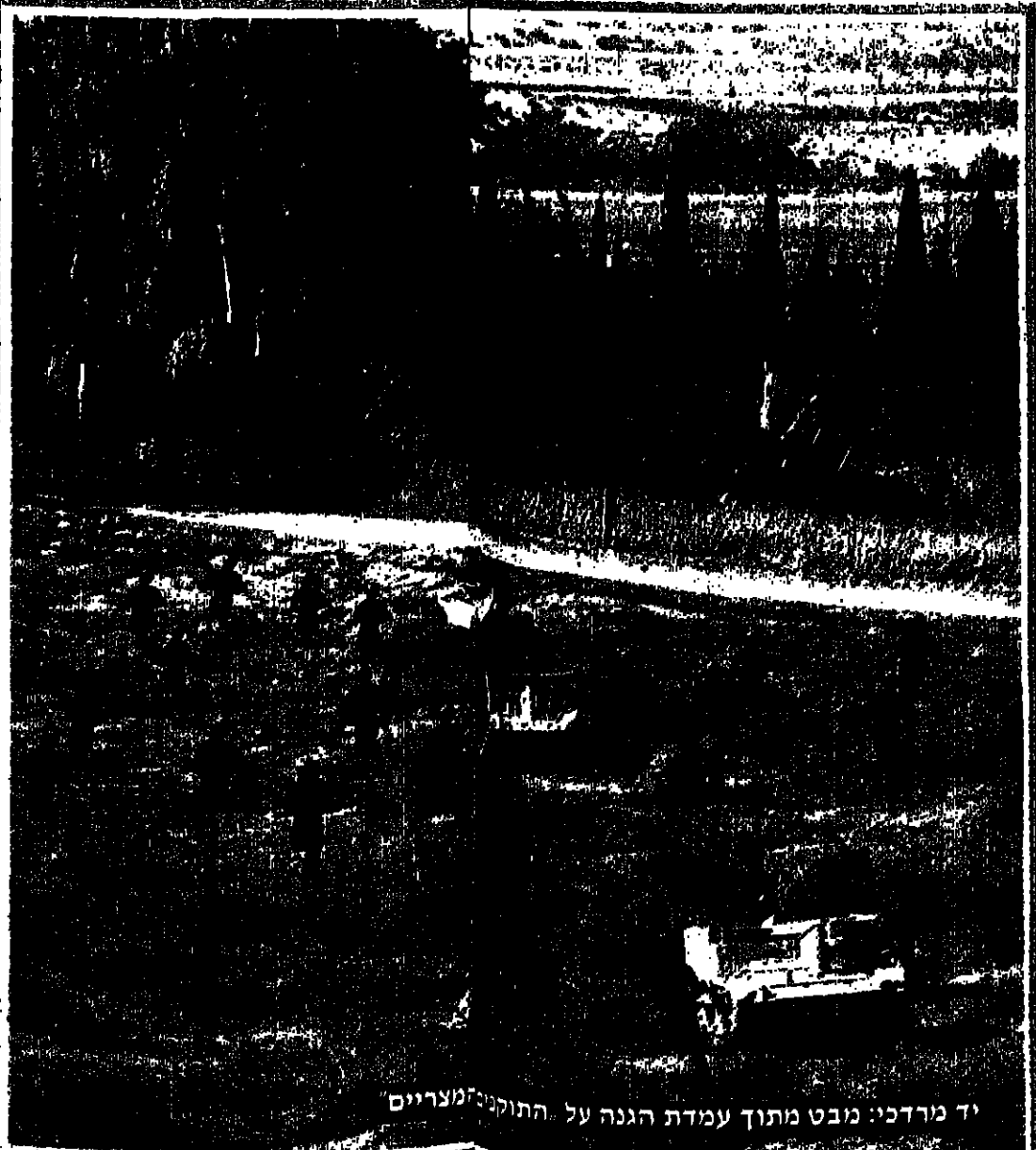
מגדל ביטוח

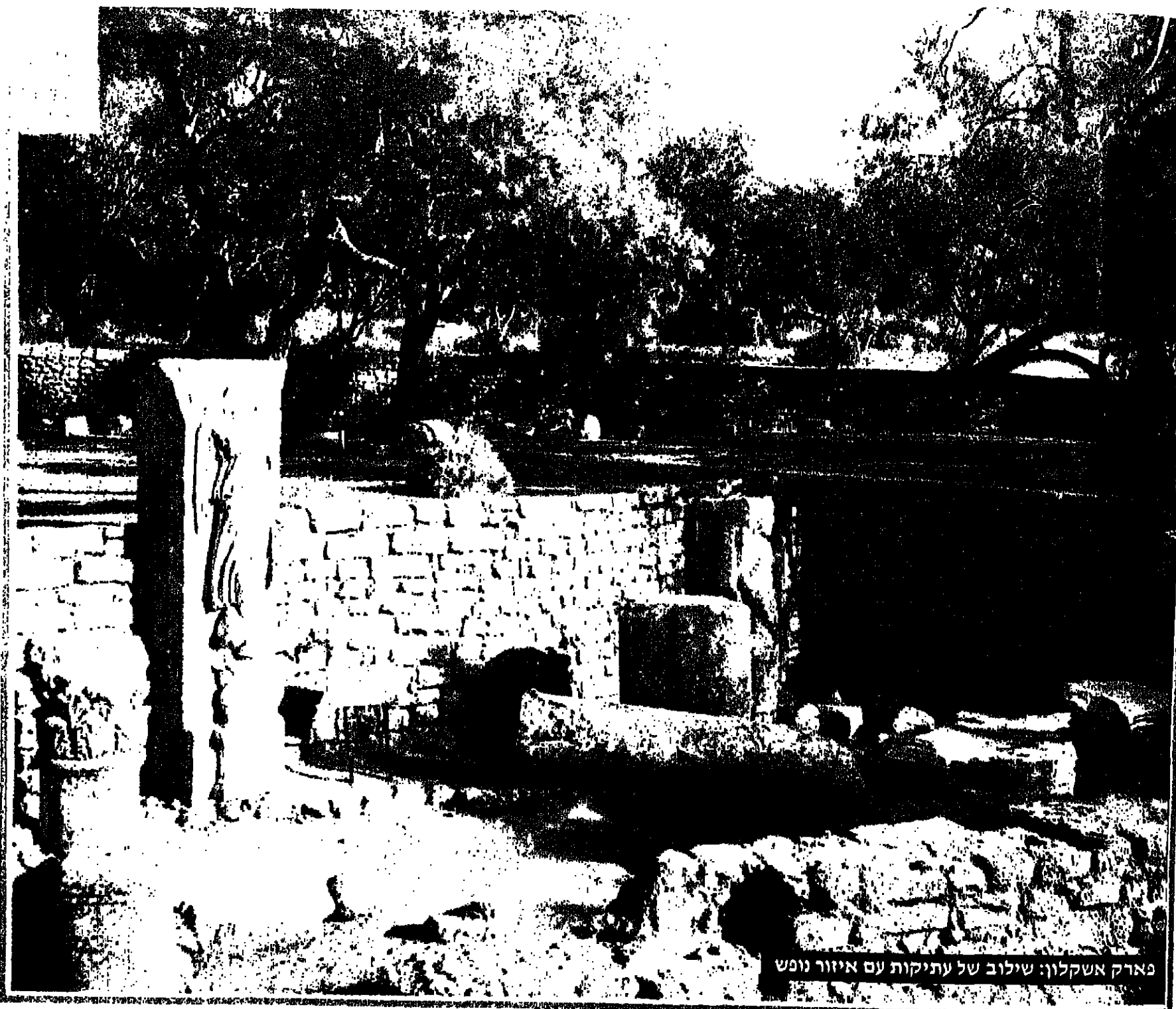
גן לאומי אשכול: האוס הקטן ליד המעינות

נומשיה (בורנוב): כנסייה ביואנטית מהמאות ה'ו' לספירה

יד מרדכי: מבט מתוך עמדת הגנה על התחנת המצרית

מארק אשקלון: שילוב של עתיקות עם איזור נופש

מארק אשקלון: חניון הנופש

הלוו הבית

מרכז

תל אביב לה-גוריה 5א, די אליהו טל. 03-790721

בתים פרטיים ודירות גדולות

חיפה נוף-ים

בצפון נערך הכרמל, דירות גן מרהיבות צופות לים. 5 חדרים - 120 מ"ר - מרפסת 2.3 מ"ר.

חיפה פאר נוף

בין הדר לכרמל, 5 בנינים מרוגים עם כניסות נפרדות דירות 5 חדרים 105 מ"ר + 11 מ"ר מרפסת. דירות 4 חדרים 94 מ"ר + 15 מ"ר מרפסת. 2 דירות קוטג'. 94 מ"ר.

דירות 4-3 חדרים

ראשליץ - קרית ראשון בכניסות בני 8 קומות. דירות 4 חדרים בנות 106 מ"ר.

ראשליץ - ברח' אברבנל, דירות 4 חדרים 117 - 120 מ"ר דירות 3 1/2 חדרים - 104 מ"ר.

אשדוד - פאר אשדוד ברח' רוגוזין פינת יצחק הנשיא. כניס בן 8 קומות, דירות 4 חדרים 97 מ"ר.

נס-ציונה - בשכונת רמת בן צבי דירות 4 חדרים 105 מ"ר. דירות 3 חדרים 76 מ"ר.

אשקלון - בשכונת ברנע הצופה אל הים דירות 3 1/2 חדרים 104 מ"ר.

באר שבע

נירם רנב טל. 057-72510

דירות 5-4 חדרים

ערד - ברובע חלמיש דירות 4 חדרים - 88 מ"ר דירות 3 חדרים - 74 מ"ר לכניסה מיידית.

באר שבע - מגדלי עופר בשכונת ה' מגדלי יוקרה לבחירתך דירות 4 ו-5 חדרים.

דירות 3 חדרים

באר שבע - בשכונת ר' דורות 3 חדרים בנות 72 מ"ר.

קרית גת - כשדורת לכיש דירות 4 חדרים 94 מ"ר. דירות 3 חדרים - 75 מ"ר.

באר שבע

נירם רנב טל. 057-72510

דירות 5-4 חדרים

ערד - ברובע חלמיש דירות 4 חדרים - 88 מ"ר דירות 3 חדרים - 74 מ"ר לכניסה מיידית.

באר שבע - מגדלי עופר בשכונת ה' מגדלי יוקרה לבחירתך דירות 4 ו-5 חדרים.

דירות 4 חדרים

פתח תקוה - ברח' קפלן - צה"ל, דירות 3 1/2 חדרים - 87 מ"ר, 4 חדרים - 100 מ"ר, 4 1/2 חדרים - 117 מ"ר.

נתיניה - ברח' איתמר בן אבי, דירות 3 1/2 חדרים - 88 מ"ר, 4 חדרים - 105 מ"ר.

חולון - ברח' בוסתנאי בבית מגורים בן שתי קומות בלבד, דירות 4 חדרים - 87 מ"ר.

דירות 3-4 חדרים

בת-ים - רמת הנשיא דירות 3 ו-4 חדרים. מתאים לזכאים.

נה עופר - על גבול ת"א-חולון ברח' אהל יעקב, דירות 3 ו-4 חדרים. מתאים לזכאים ולזכאי מח"ל.

נה פולג - בדרום נתיניה, ליד הים דירות 3 ו-4 חדרים. מתאים לזכאים ולזכאי מח"ל.

קרית שלום - ברח' קיבוץ גלויות, דירות 3 חדרים 72 מ"ר. מתאים לזכאים ולזכאי מח"ל.

ירושלים

רח' הלל 8 טל. 02-233396

בתים פרטיים

רמות - שכונת קוטגים בין הרי ירושלים. קוטגים 5 חדרים - 132 מ"ר, קוטגים 4 חדרים - 118 מ"ר. לכל יחידת דיור 50 מ"ר חצר.

דירות 4-3 חדרים

גילה - דירות 4 חדרים בנות 93 מ"ר, 3 חדרים - 87 מ"ר. תחבורה נוחה לעיר.

מסגרת-זאב - אזור חדש בעיר. דירות 3 חדרים - 87 מ"ר, 3 חדרים - 79 מ"ר.

חניות

רעננה - ברח' אחוזה בלב המרכז המסחרי נותר עור שתי חניות. 61.5 מ"ר + מרחק 45 מ"ר. 67.5 מ"ר + מרחק 43 מ"ר.

חולון - ברח' ביאליק פינת לבון שתי חניות למכירה 211 מ"ר + 84 מ"ר גלריה. 119 מ"ר + 35 מ"ר גלריה.

יבנה - בשכונת בן גוריון חמש חניות 40 מ"ר כל חנות.

אשדוד - ברח' רוגוזין - לב המרכז המסחרי של העיר 4 חניות בגודלים של 36-45 מ"ר כולל גלריות.

כרמיאל - ברח' יחיעם 3 חניות 36 מ"ר כל אחת.

חיפה

חיפה - רח' הלל 43 טל. 04-660915

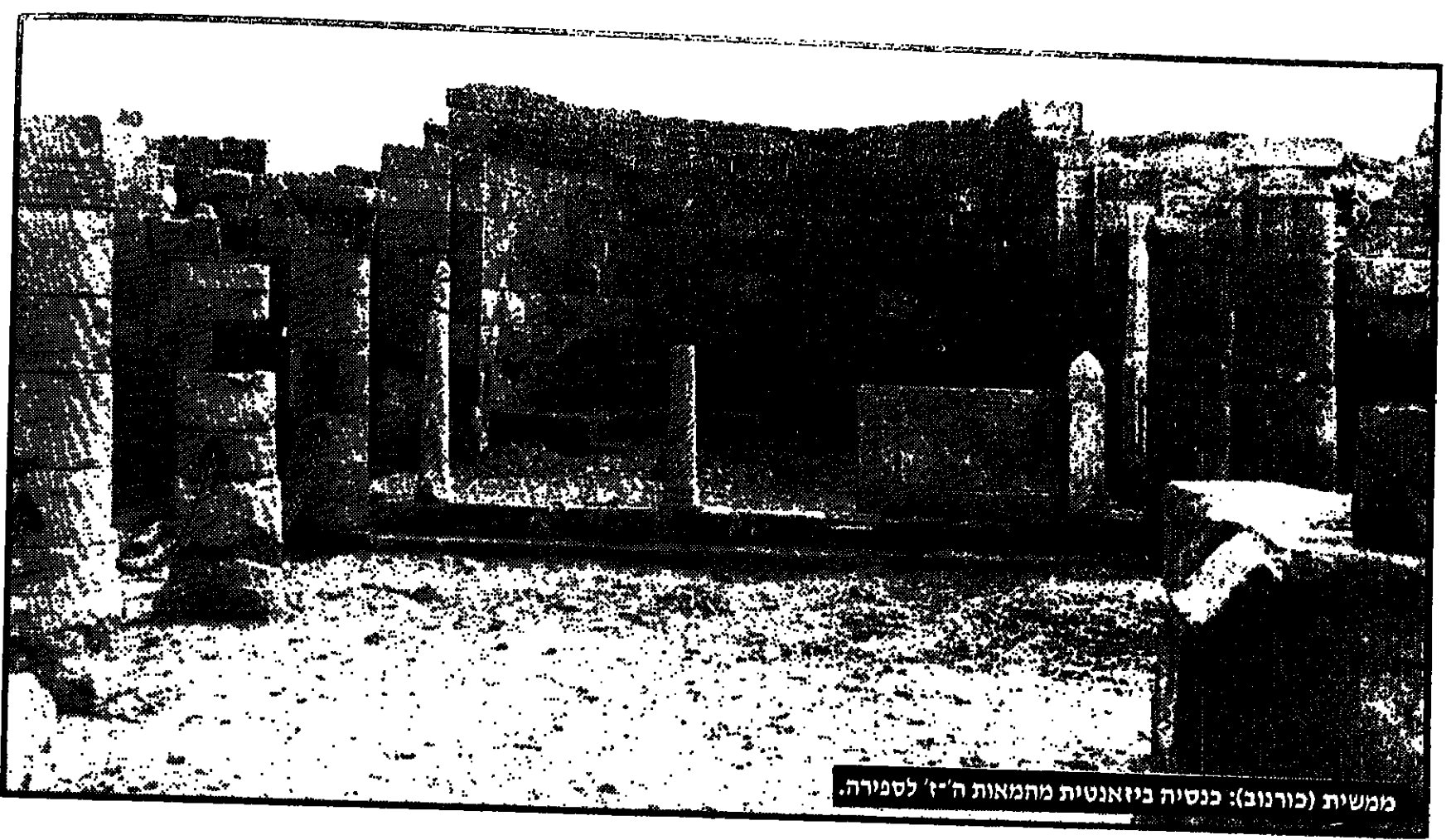
בתים פרטיים ודירות גדולות

חיפה נוף-ים

בצפון נערך הכרמל, דירות גן מרהיבות צופות לים. 5 חדרים - 120 מ"ר - מרפסת 2.3 מ"ר.

חיפה פאר נוף

בין הדר לכרמל, 5 בנינים מרוגים עם כניסות נפרדות דירות 5 חדרים 105 מ"ר + 11 מ"ר מרפסת. דירות 4 חדרים 94 מ"ר + 15 מ"ר מרפסת. 2 דירות קוטג'. 94 מ"ר.

ממשית (כורנוב): כניסה ביזאנטית מתמאות ה'ל לספירה.

בזכות עמידתה של יד מרדכי באותם ימים היתה לכוחות המן של מדינת ישראל הצעירה שהות להכין קווי הגנה לבלימת התקדמותם של הפולשים המצרים. פרטי הקרב של המערכה הכבדה מוצגים בצורה מאחדת, ע"י צלליות המייצגות חיילים מצריים וכמה שרידים שבהם השתמשו התוקפים - ומצד שני עמדות הגנה, עם כמה מכלי הנשק שבהם השתמשו המגויסים. סיפור הקרב מוסבר במקום בשיטה האלקטרונית ב-14 שפות.

אשכול

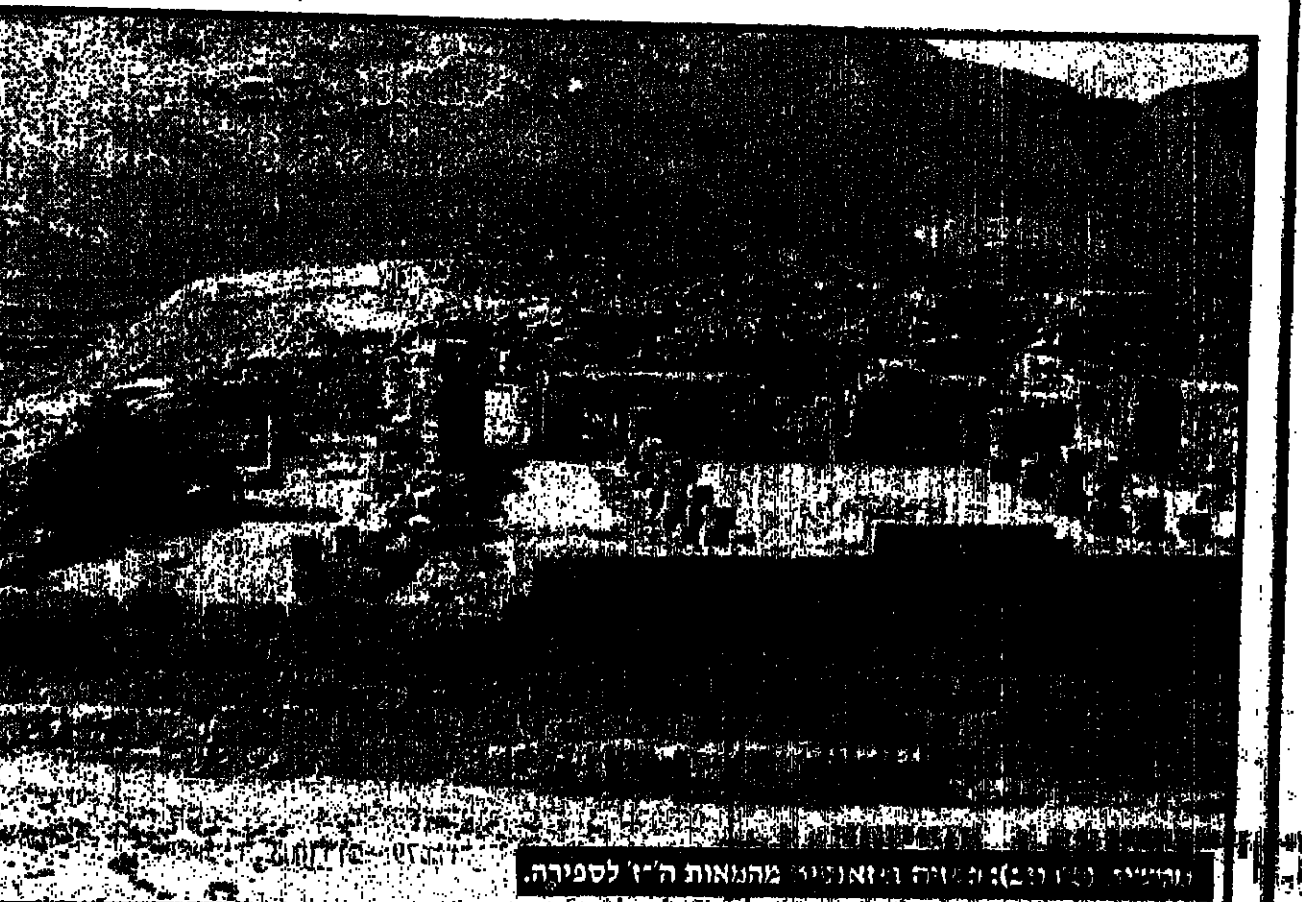
בקיץ 1986 חופתה בפארק בריכת שחיה גדולה, מוקפת במושטחי דשא, ובצידה מגרשי ספורט, מלתחות, שירותים ומגרשי חניה.

היד לפנה"ס עד לראשית המאה ה'2 לספ"ה - נבנתה כעיר-חומה, היחידה באזור. היא שימשה בשלהי התקופה הנבטית, אחריו נאחזו בה הרומים, ושוב עלתה כפורחת בימי הביזאנטים. ב-636 לספ"ה נפלה העיר בידי המוסלמים ומאז לא ישב בה אדם.

קצת מן השרידים של שלוש התקופות ההיסטוריות הללו, שנחשפו בחפירות, נשמרו היטב, ומלאכת שיחזור נבונה שנעשתה במקום מאפשרת למבקרי לקבל רושם חי מן העיר כפי שהיתה. נתלגו כאן קבוצות גדולות של בניינים נבטים, כתלים של אולמות וחצרות ומרפסות, קשתות בגויות אבן מסותתת-היטב, קשתות בגויות להפליא, ובתורות-עמודים ופירצות. (על הכותרת של אחת החומות יש ראשי-פרסוס לוו). נתלגו גם שלוש סכרי-אבן נבטיים אדירים, ומגדלים להגנתם, וכן מאגרים, כעין שוליים חופני המים. הנבטים מפורסמים בתרבות אגירת-המים שלהם.

מן התקופה הרומית המאוחרת נתלגו בית קברות צבאי, כתובות לאטניות וכדומה ובו מסמך גדול של מטבעות - לא פחות מעשרת אלפים דנרים וטטראדראכמות, שעל רובן תאריכים מן המאה ה'1 והמאה ה'2 לספ"ה. דומה כי הרומים לא הוסיפו הרבה מבנים חדשים, אלא השתמשו בבניינים הנבטיים והבטיסו בהם שינויים קטנים. כמה מן הכתלים מקושטים בציורים של דמויות אדם ודגמים גיאומטריים.

הבניינים הנבטיים, המצטיינים בבניית-האבן שלהם, שימשו גם את הביזאנטים; אבל הללו גם הוסיפו מיבנים רבים משלהם. המעניינים שבבניינים הביזאנטיים שניתן לראותם כיום הם: הבאסיליקה של אבני-מית נאות שבאלם התיכון שלה פסיפס ניר (בוגב), ומדרומה חובר לה בית-הפילה ובית-טבילה ובו אגן שקוע בתבנית צלב; גרם-מעלות רחב שבו מגיעים אל כל אלה; כניסה שונה כעין העתק מוקטן של הבאסיליקה שאף לה רצפת-פסיפס נאות ואפסיס עשיר בקישוטים ארכיטקטוניים בית-מרחץ נאה הסמוך למבנה נבטיה חלק מכלכלת-שוק המאוחרת הכנסייה, אפשר מאוד שהן הבניינים והכנסיות הקדומים ביותר בנ"ה. בבאסיליקה יש שני צלמים מלאים וידוע שקיימת צלבים ברצפת נאסרה בשנת 427 לספ"ה. כיום ניתן לראות במוזיאון המצוי בה עין לרפטי-החיים העיקריים במסגרת התקופות היסטוריות.

ממשית (כורנוב): כניסה ביזאנטית מתמאות ה'ל לספירה.

ה'ל ס'ל ס'ל

כתבו עליו שהוא משורר מנגינות חיותות, שהוא מושמל, שיש בו אהרן "שפחה" והוא עיון לטובת שוקן. שפחה?

שפחה הייתה שפחה במלכות דוד. לא היה צריך להאבק בז'ולסן ז'ורז' בואיס? יוק. עוד לפני שטיים את הניצח, התחרו עליו התיאטרונים. המחזאי הלל מטלפונקט, כתב כמעט במיוחד עבור שירגא את "הגג", באת "מי החום".

הוא נחשב באותה תקופה כמחנך המצליח ביותר, והוא נחשב כמחנך המצליח ביותר, והוא נחשב כמחנך המצליח ביותר.

אמרותי לעצמי שהוא

[illegible]

הונה וילברשטיין, עדיית הרפז, יבי, צדוק
קראוס, צדי צרפתי, ואחרים המוזכרים
במנוולוג שלו. אין זה תחקיר על אישיות
על הקריירה הבימתית שלו. זהו מנוולוג,
שהוא חומר-גלם, של צעיר שיזו בכל יוד כל
גו. הכאוב והביוגרפיה של הרפז, עליי הרפז.
אני יודר מנכר, אך גם לא פחות מנכר.

פחות ההשפעה שלו. "56", יושב אחי בבית סוהר. חפסו בשר נהנה רכוש גנוב, והוא לקח על עצמו באי ניק. כשדאדא היה בכלא, ראה ארבעה זרים אונסים אסיר. הוא הרג את כולם. זה בלם שלווה אותו. בדיוק לפני המהפרה, כתל תינה מהנשיא. הוא לא הספיק לדעת, קיבל תינה. שחה ליוזל, והשאר מתח פולניתי: "אני לא מוכן לחיות עם כחם על

זו התאששות.
 "ביום שמת, הייתי ביהודה. חגגתי את סדר
 אה אצל החברה שלי. מכל היפהפיות,
 ואנתי את הכי מכוערת. איך שאני ממל,
 ומתי לתחייה. התחלתי להתפרע.
 "בכיתה הספר, המורה היה אומר: 'פייבל'
 למד עיינים בנבונות. אחת כל כך חכם. תהיה
 ילד מוכי. לקחתי אבק, ושבירת את החלק.

הרפז: "ראסטי גיימס, זה הספור שלי. יאיתי את הסרט איזה 20 פעם, ועוד אמשך לראות אותו. אני, ראסטי גיימס. בן אדם בלי יויון. שני לי את כל הכיבושים, אבל אני לא אפסידה. הסוף הולך איתך כל הזמן. כל הזמן אני יוריד לענות: מיז מהז איפהז למהז סליחה. צאצאסר. כל הזמן אני מצאסר.

"כולם מסחרים ממני, ואני לא מבין למה. קי, רעד, שמי שניז מפורז, לא מסחר. מי מבין

אחיו! הרי אני לא מבין את עצמי. אני רוצה לכתוב קצת אפשוך

"למה הגעתי לראש־פינה כי לא היה אוטובוס ליס'המלא. אז עכשיו אני כאן, מחפש פינה לראש."

"גדולו בחיפה, שכונות בתל־אביב. קראו לי סיידל הפושע. למה כי היו לי אנשים הכי יפות שכתבוהו. דוד זילברשיין, אחי, המציא את "קומנקו דארטון", האוטופיסטים הראש־ונים שהיו בארץ.

"היו רק שני ילדים. היה לי אבא, אבל הוא היה זקן. קראו לו ישראל. הוא לא היה אבא טוב. פעיתי לו מוכה שמאמרתי עליו קרש."

"גדולו באיטליה. אמר, אשה פולניה, לא יהיה רק שני ילדים. קראו לה אנה. כשתחתנה עם אבי, התגיירה, והם עלו לארץ."

"ישראל, אבא שלי, סתם גידל אותי. בגלל של לא היה לו מה לעשות. אני המצאתי לעצמי אבא אחר. אמרתיו לעצמי שהוא רוסי איטלי קי. ורחמני לו בוויזשניצקי. יצנו. איטלי קי."

המדי הייתי ילד קשה. אהבתי להשחק כל הזמן בציתני לשבור. רק לשבור. השבור. לשלוח אותו למסור "משכן", ליד שער העסקים.

הזהרים שלי ונחו אותי ככה לשלוח ילד מהבית בגיל 18 גם אם יש מרגלים, תחבירו אותי, ונחה אותה, כשהייתה לילה. בגלל זה, אני נמצא עם מרגלים, ועד שאמוא, אחיה, אימה.

כשהייתי בן 10, ואמא שלי קלטת שאני מעשן סיגריות, קנתה לי 50 קופסאות. היינו יושבים עם הדרכה יחד על בקבוק בדוקי⁹⁴, ומנסים לתפוס אותו. אחרי שנשבט אחד, הברי מחסלים עוד אחד. ואחרי זה עוד אחד. כך כמה הייתי אז עד לא הייתי בגיל בר־מצווה.

אבא לקח אותי לזונה. אבל זה לא היה חדש בשבילי. הייתי מביא להן

שבוע לאחר מכן, מנשיא את מרגליות ושרא בראש סיורו. השניים רבים ומשולמו מתיקים ביניהם סימביוטי. זה סיפור אהבה סרגלי. יש אמיני מכורים שדחק עצמם לחבר החאורתי של התיים ישראלים, שהעניו עצמם ממקדוריותם, מבמה, מהאיתרון.

ראש אהבה, שבוע שעבר, באילו נשקה לילי כוירה, יתמהי, ששועה אור, ששועה ררת צחה. הרפו ואוקור, ככה אירונה משוקשק בשחיתים, נמלט מהל אכירי לזה שבת האמיני מכורים, זה תל אכירי לזה אחת. כשכונות האחרונה, ככה בלתי חשתי בשעות, כחורוני, ברחי אכירי.

[illegible]

בכל זאת, אהבת-אם אפשר להגיע אליה?
שקיעות, אהבת אב-אבא שלי לא צלחה.
אולי היה כל חסן שלי, שחשבתי שיש לי
ערכה שצריך להאבק בה, אה, ראה, שואל
אני, אבל הוא כל חסןי וחסןי, שחשבתי
בשאלה, בלבד מני-עבודת משה...
השורפה.

[illegible]

בכל זאת, אהבת-אם אפשר להגיע אליה?
שקיעות, אהבת אב-אבא שלי לא צלחה.
אולי היה כל חסן שלי, שחשבתי שיש לי
ערכה שצריך להאבק בה, אה, ראה, שואל
אני, אבל הוא כל חסןי וחסןי, שחשבתי
בשאלה, בלבד מני-עבודת משה...
השורפה.

100

INR 100 7 11

מאת שוש מרי

שרה הרמן ומרילית אקדור, דצמבר 85. ראש פיה. הם ממלשו מתל-אביב, כשבועות
האחרונים, הם מספקים חומר לעיתונות, אהבה, אלימות, אצנות, אלכוהול, משברים
אישיים, עבר של כוכבים צעירים – כל אלה מחוברים להרמן ולאקדורי

עוברים לעשיע

۱۱۵۰

דוד לוי, מורה למתמטיקה, חיפאי, הרוויח מיליון וחצי דולר בבורסה. מאז, הוא לא ישן בשקט. מס הכנסה התלבש על הזנב שלו • בשבוע שעבר, לוי זכה בסיבוב משפטי נוסף נגד מס הכנסה. לוי שמע על הנצחון בבליה. לוי עזב את הארץ לתקופת מעבר. המשפטים הורסים אותו • בקרב של מס הכנסה ולוי, ישנן גם כמה שאלות משפטיות עקרוניות: ממה אתה מוגדר כסוחר בבורסה? ממה אתה חייב במס?

1983, ציבור משקיפי בורסה מודאג עוקב אחר הוצאות מסחר יומי, באמצעות מסכי טלוויזיה. לאיש מן המופיעים בתצלום אין קשר לדוד לוי, נשוא כתבה זו. לוי עשה את זה בבורסה. דוד עם ישראל לא. לוי הוא האיש שירה בבורסה

אשתי. עם זה הלכתי לבורסה. בסעה שכולם עסקו בספקולציות, אני ישבתי על פינות סולידיה. הרווחים באו לאט, אבל כסות. כשכולם סבעו, אני נשארו עם הראש מעל המים".

לדוד לוי יש זכרון טיפוגרפי. מי שישב איתו פעם, לא יכול היה שלא להתרשם ממנו. אדם צנוע, לא חי בהידור ולא בראווה. לא מוכר סיגרים ולא משוויץ.

הוא זוכר את כל ההשקעות, כל מניות, כל הפעולות שביצע, מתי ביצע ומה היו החוצאות. כל בוקר היה קורא את כל העתון, ואחר כך היה יורד לבנק. שם היה מסתכל בשערי המניות, נוסה חישובים וגבי דק כמה לראי להשקיע. במהרה עשה באותה חקפה כל עם ישראל. דוד לוי נכנס לבנק, וכולם זכירו אותו. לא כלל הצלחה כשהיה דקות, מבין אה הרווחים. הוא היה יושב לקדקד המלחמה לניירות ערד, והולך לבקרה.

הכסף עזב בבורסה. דוד לוי ביקש הסתייגות עם הכסף, שיהיה ברשותו, והוא יוכל ליהנות מעצמו. הוא אהב את ספקולציה הרווחים והחליט להמשיך. זה מה שביקש המות. מוכר לשביל החשוק. יושב בשביל הכריאה.

מקליטיו, לעומתו, היו תמימים פחות. הם פנו מיד לבית המשפט וביקשו ממנו לעיין מחדש בצו המניעה, שהוגש נגד חשבונות הבנק של מרשם. המקליטים ציינו כי צו זה מהווה פגיעה בחופש הפרט, וכונע מרשם למשק את זכויותיו בניירות הערך שלו, וכן מונע ממנו לקיים את משתחו בכבוד.

בשעה שביט המשפט קיבל את השענות, וביטל את הצווים, ישבו במס הכנסה וחכמוניו את המערכת הבאה. מערכה עם סיוציו, יוקרים, הפתעות ושליחת שפנים מהבובע. ללוי נראה כל העניין כאקט של הטרדה. הוא לבש שריגן ומגן והדגיש במרידות: "זו אינה המלחמה שלי, זו מלחמה של כל עם ישראל. אני מוצר של הכלכלה הישראלית. שרי הכלכלה שלנו עומד להשקיע למכונת. אני עשיתי זאת. הוצאתו כסף רב בשעה שהחברה אשנים, המסידור, היה לי וכן יסודי קיבלנו כסף מהורי ומנהוגי של דודיקה, אחי ריגיש.

שלטונות המס אינם מאמינים שהמודה הצנוע הזה עשה את הכסף בכוחות עצמו. מאחוריו, הם טוענים, אנשי הון סמויים

אמר כי כל העניין התחיל בבדיחה. אבל, מילא, רוצים לעקל - שיעקלו, אמרו המקליטים. אבל על "חוב" של ארבעה וחצי מיליון דולר מעקלים טלוויזיה צבעונית ושטיח עורכי הדין מיהרו להגיב על הדרישה לחלשום המס. הם פנו לפקיד השומה והדרישו כי יורשו להחליט על רוחו בורסה, כי הם לא יוכלו להחליט על הממשלה לגבי השקט פשוט נכנס לאמציעה התחלים להתלבש על דוד לוי.

לדוד לוי ואשתו, רודיקה, היו במצב רוח רע. את מקומו של הצחוק החליפה המרידות. כשנדרש לשלם שבע מאות מיליון שקלים מס, עבור רווחים בבורסה, הבין כי הפעם יצטרך לשלם את מניו ולהתכונן למלחמה בבורסה. על רווחים כספים של מיליון דולר וחצי רוצים ממנו ארבעה וחצי מיליון דולר מס. מהיכן יקח את הכסף?

צבעונית, מונן, שולחן סלנו, עגול, מקרר חשמלי ושטיח".

מי שעקב אחרי השחלטות הדברים מתחילתם, לא יכול היה להתרשם אחרת ממה שהתרחשו פרקליטיו של המורה: מס הכנסה פשוט נכנס לאמציעה התחלים להתלבש על דוד לוי.

מילא, רוצים לעקל - שיעקלו, אמרו המקליטים. אבל על "חוב" של ארבעה וחצי מיליון דולר מעקלים טלוויזיה צבעונית ושטיח עורכי הדין מיהרו להגיב על הדרישה לחלשום המס. הם פנו לפקיד השומה והדרישו כי יורשו להחליט על רוחו בורסה, כי הם לא יוכלו להחליט על הממשלה לגבי השקט פשוט נכנס לאמציעה התחלים להתלבש על דוד לוי.

בחדש אפריל 1984, הוא עוד היה תמים וחאסין שחוקרי המס ימלו מהעץ הגבוה, או לפחות שידרו ממנו, כשעם בשקט, בלי שאף אחד ירגיש.

ומהר להוסיף, "אני אדם קטן ואני רוצה להיות כזה. אני לא רוצה שהפרוט יפגע לי בעבודה. זה כבר גרם לי נזק. אם אורש לשלם מס על רווחי בבורסה, אני אפנה לבנק".

אני חושב שתוקרי המס טיפסו על עץ גבוה מדי. אני לא מאמין שיהליטו לחייב את כל אחרי המדינה לשלם מס על רווחיהם בבורסה. אני חושב שהכל בא מתוך קנאה, קנאה או לא קנאה. הדיו של לוי, ובאה להתליש מבחינת דבריו של לוי, ובאה להתלחמה.

נציג של מס הכנסה הגיע לביתו של לוי והגיש לו מכתב בו הוא נדרש לשלם, מיד, שבע מאות מיליון שקלים, עבור רווחיו בשנים 82-1979. (במנותים דולרים נדרשו שלטונות המס ארבעה וחצי מיליון דולר. - ה.ש.).

פקיד השומה של מס הכנסה בחיפה הוסיף והוריד למורה, כי אם לא ישלם מיד את הסכום הנדרש ממנו, יוצאו נגדו שלטונות המס צו כיסוב גיראה מוארץ, וכן יעקלו את רכושו.

דוד לוי צחק. הוא למש התמוצץ. מצאצוק, אבל הצחוק נפתח מדר מצל שפתיו. כי יום לאחר שקיבל את הורשה לחלשום המס, הגיע מכתב נוסף משלטונות המס. המס, ויהיה בכי פקיד השומה בבורסה ודושה: "צריך לנו בביתך את התפסים הבאים: טלוויזיה

אני בחופשה. הייתי מוכרח לצאת את הארץ. אני אחזור. אני אצליח במלחמה

מינגר, מס הכנסה לא אהב אומם, בלשון המעטה.

בשנים האחרונות, הם זוכים להצלחות לא מעטות בתביעות נגד שלטונות המס. בבית המשפט, ביקשו המקליטים לחשוף את מקור המידע של שלטונות המס על עסקיו של מרשם. ברור היה כי מדובר בהולשה, שמקורה בקינאה. "הכסף שלי", טענו המקליטים בבית המשפט. "זאת לפחות כל עוד לא הוכח אחרת".

עורכי הדין דנו את טענות נציג המס לגבי ההגיון שבכעשיות רווחים בבורסה, וקבעו שהטענות הן סתמיות. המדובר הוא, לטעם

"החשוד סיפר לנו כי מקור הונו הוא ברווחים שמקורם בהשקעות נכונות בבורסה", אמר נח דודוביץ לשופט. "אבל זה לא הגיוני. הרי לא מדובר באשף פיננסי ולא ברור לנו עדיין מה מקור הכסף".

דודוביץ הוסיף וסיפר לשופט כי חוקרי המס עשו חיפוש בביתו של המורה למחשבים קה, ובמהלכו התגלו מסמכים רבים הקשורים לעיסקאותיו. "אין לנו עדיין מידע על מקור הכסף, אך לפי הערכות שלנו לא ייתכן כי בבורסה מקורו", סיכם איש מס הכנסה את דבריו.

לדוד לוי שני עורכי דין. יצחק ריינפלד ורן

שהריוח מיליון וחצי דולר מהשקעות בבורסה, הוא אדם ממורמר. ממורמר עד כדי כך שלפני ארבעה חודשים ארז את מודותיו, לקח את אשתו, רודיקה, ואת שלושת ילדיו, נסע "להאזור" בבלגיה. במשך כמעט שנתיים, הוא אינו ישן בלי לוח. יש לו סיוטים. בחלומותיו הוא רואה את נציג מס הכנסה, שר האוצר, פקיד השומה, נאח התובע של המחלקה הפיסקאלית בפרקליטות מחוז חיפה.

לפני שבועיים, לראשונה, הוא הצליח להרדם כליל. היה זה אחרי שקיבל מברק בו התבשר כי זכה בערעור נגד מס הכנסה. "במלחמה" בין דוד לוי ומס הכנסה, החוצץ את ביניים, היא 4:0 לטובתו.

בחודש מרץ 1984, כשנעצר דוד לוי על ידי שלטונות מס הכנסה, חשד שהעלים הכנסות שהיו לו מהשקעות בבורסה - עורר מעצרו את ענין הציבור.

דוד לוי, תצלום מסמורט. איש צנוע, איש עשיר

הצלום: שלום בר טל

מאת דני שדה

הצד של מס הכנסה: אנוחנו פועלים יש מדיניות

מי שחשב שהמלחמה של מס הכנסה נגד דוד לוי, והתוצאות זעזועות שהשיג מס הכנסה עד כה, ירשו את ידי שלטונות המס.

נציג מס הכנסה, יאיר רבינוביץ, אמר בתחילתו כי עד כה מס הכנסה לא הספיק בכל מערכה שהיא. כל החיובים בבתי המשפט היו על ההוצאות, ולא על המניות. אם בית משפט לא קבע שאין צורך לשלם מס על רווחים מהמדיניות, בבית המשפט נסמך על הנהלים של מס הכנסה וזהו אותו איש צנוע עם פנים נשנים, ונכסיו אומדן ברוחיים מה לא היה בקרד בנחליה.

אשר לענין המניות, של נביה מס על רווחים בבורסה, יאיר רבינוביץ אמר כי מס הכנסה אינו מתעלל במורה למחשבים. לגבי דוד לוי יש להשקיע אתר של עיסוקים שדוד בזמן החלפת מדיניות את כל הכסף שנתן לו למס הכנסה, ואת הרווחים מההשקעות שלו. הגשט לו חשוקות, והוא הגיש לנו העדות. אלוהים נבדק את המדיניות, וכן נבדל כח הדורש ממנו. אם לא יבדק להכנסת מורה צנוע, וכן יבדק ליתר ערעור ביהמ"ש הממשלתי.

באשר לבעיית המדיניות בבורסה, אמר רבינוביץ, שבעה חודשים של חקירה וחקירה שם מדיניות מס הכנסה, ונאמר פועלים על מנת להפחית את המס על רווחים בבורסה.

ביתניים, 4:0 לטובת לוי נגד מס הכנסה, במיגרשים של בתי המשפט • הסיפור על המורה החיפאי שעשה מיליונים בבורסה, מציג את הדימויו של הציבור הישראלי • יתכן שהציבור מסמפט את המורה. הוא מייצג חלום ישראלי, שהתפתח בימי היין והשושנים של יורם ארידור

עם ישראל שינאנס" על ידי שרי הכלכלה להשקיע את מיטב כספו בשוק המניות, חיכה בצפייה להכרעה: האם רווחים מהבורסה חייבים במס, או שאפשר להמשיך "לשחק" דוד לוי שוחרר כעבור זמן קצר. הוא המשיך להילחם בשלטונות המס. "מלחמה בשביל כל עם ישראל".

הוא יכול היה כבר אז לעזוב את הארץ, אבל גם כשעקבה בר "ייל המלא" של הבורסה הישראלית, ומחילוף התורן, שלמה חוטר, נמלטו לא שם בחו"ל, המשיך לוי לגלגל את מניותיו. כי דוד לוי נולד עם מניות ביד.

שלטונות מס הכנסה אמרים שדוד לוי אינו "אשף פיננסי". הם כסחים כי מאחוריו עומדים בעלי-הון, שלי השקיע עכורים בבורסה. אחרי שנתיים של חקירות ומלחמת מור, דוד לוי עדיין נותר בלוי מנוצה. המסד שסגנו כמס הכנסה, הוא המסד צורכי. דוד לוי, בן 42, הוא מוצר של הכלכלה הישראלית, אם לא היה דוד לוי, והיו צריכים להמציא אותו.

עד לפני שנה, שימש דוד כמורה למתמטיקה במסגרת "מסר טיורינג" שליד עתליה. בחיולת אפריל 1984, שבע המשקיע עכורים בבורסה, לראשונה, את שמו של דוד לוי. עד אז היה אלמוני. כי ביקש להישאר במשך תקופה ארוכה.

באחד מימי אפריל, הביא חוקרי מס הכנסה את לוי לבית משפט השלום בחיפה, וביקשו לעצרו. רכז החקירות של מס הכנסה במחוז חיפה העצוק, נח דודוביץ, סיפר בבית המשפט כי המורה הוא עובד שידר על מי ההגדרות, אך לחוקרי המס התגלה כי ברישר יוח שתי דירות, ושהוא מוזיק בבנקים ובחובות כוח אחרות כסף גויל בסכום של מיליון וחצי דולר.

7 ימים שבועון דעות אחרונות

הצד של מדיניות

ה' יא הדימה את האקרה הכבד, אחת או יותר ביר ימיו. ביר שסאל אחת בתמונת אביה ובשרים שכתבה הצמידה את ליוע האקרה אל בטנה וברגע של אי שפיות לחצה על הדריק, הדיקה נשמעה היטב כיהוד הקטנה. מישור רץ לכיוון הרעש ומצא את ענת כהן, בת 15, שוכבת פסוקה. לפני שאיברה את ההכרה, הפסיקה לומר: "אני צמאה מאוד. חנו לי לשחות. פשוט רציתי להיות עם אבא שלי. תנידי להם שלא ידאגו לי ונסורו ריש לאמא שלי". ענת איברה את אביה במלחמת יום הכיפורים. היא הייתה אז בת 4. בנותרת יחומה עם אות העזו שקיבל אביה אחרי מותו על גילוי אומץ לב בקרב. את זכרו שמרה בתגובות משך כל השנים. נהנה לחזור ולהביט בתמונות האושר המשפחתיות, שעה שהיו עדיין משפחה שלמה. אבא רמי, אמא פנינה ואח נח.

11 שנים לאחר מותו, התאכרה בגן ילדים שבידור. היא האמינה ששם היה ביתו קודם שהפכו את המקום לגן ילדים. כל שעה פנויה הייתה מבלה שם. כך גם באותו יום פנוי המועד פסח, לפני שנה וחצי. אמא אחריה יצאו לפיקוק עם החבר החדש של האם, ענת לא רצתה להצטרף, אמרה שהיא רוצה להיות עם חברות ושתייה בסדר. אמא לא דאגה. ענת הייתה אז כבר בת 15 ובאותו יום הייתה עליה, מאירת פנים ומרועה מעצמה.

יום קודם הסתפרה, והתוצאה מצאה חן בעיניה. היום חושבת אמא, שהיא הבינה את עצמה לקראת אביה. פנינה כהן, בת 31, עובדת כחירה במשרד השיכון. כאן פולח את עיניה כשהיא גוברת. שעה קלה קודם שהתאכרה, כתבה ענת ביומנה: "האלן יומן, מה נשמע מה אתה? חזיקה חשטע. כועד כמה דקת את אורח? אבא שלי כשמים. מכון שארע יודע שהייתם

שלי נמאסו עלי ואני לא מסוגלת לסבול יותר. לכן החלטתי שיעדיך שאחאב וזהו. וכן ידעה. רק בקשה קטנה יש לי אליך. מסור לכולם שאני אורבת אותם ומצטרפת על האכל שאני נודמת להם". פנינה מרפרפת ביומן. "אני לא סולחת לה", היא אומרת, "מאוד קסמתי עליה בתחילה. היא הייתה צריכה לחשוב עליו. לחשוב שכבר קיבלתי מכה אחת בשלילתי. לחשוב שלא יהיה לי יותר עם מי לדבר". פנינה הכירה את רמי כהן כשהייתה בת 15. גבת קומה, עיניים חומות מבדיקות. 5 שנים היו חברים, ואז נישאו. אבה נדולה. תוכניות גדולות לעתיד משותף. הם נישאו ומן קצר אחרי מלחמת 6 הדימים, ההחלטה נפלה כשהור משרות מילואים ממשיך. יחד איתם נישאו עוד המישה וגות מרפולגה של רמי. אני היחידה שהתאלמנה, היא אומרת.

לעבודה. "הייתי חמומה עדיין. לא הבנתי מה רוצים ממני. פתאום אומרים לי שאני חייבת לעבוד. שאלתי מה עושים עם התינוק והם אבא שלי שזו בעיה שלי. איש מאנע השיקים לא ניסה לעזור לי למצוא סידור לתינוק. בגנאלך השבעה, באה לבקר אותי האחות הראשית של בית החולים ואמרה לי שהם מוכנים לבטל את מכתב ההתפטרות שלי ולקבל אותי בחזרה לעבודה. התחלתי לעבוד יומיים אחרי השבעה. בתחילה עבדתי חצי משרה. רמת חיי ירדה פלאים. בחודש בו נהרג, הביא רמי הביתה 1600 לירות. אני חוששת לתת מעצמה. היא גם כל הזמן יחד עם קצבת התגמולים, הירווחתי 900 לירות. מציאות אכזרית, התמודדות קשה. מיד גם התחלתי ללמוד גיטרה, כי קודם רמי היה נהנה שלי. הפכתי אמא ואבא לילדים. אחרי כמה זמן הורדתי לי בעבודה שאני חייבת לעבוד משרה מלאה, כולל שבתות, חגים ולילות. כמעט נשברתי. לבסוף

הרופאים אמרו שהיא ירדה גבטון ושמצבה קריטי. סיפור שניתח אותה כמשיך א שעות. ביקשתי לראות אותה. היא שכבה עם נכסיר הנשימה וגיבורות יצאו מכל מקום. כאחות הבנות שניצבה קשה. ביקשתי לשכנע את כל הפרטים. צרתי שהיא לא נשכנת ויעשו משהו. ביקשו שארנע. שעות ישיבת בחור ההתנחלה. כבוקר אבא לי צעיד לנח אותה פעם נוספת. כי נתגלה דיוס פנימי. בליו צהריים יצא הנחת. פני אבא הכל. ענת פיתחה רוס לב באמצע הניתוח ואי אפשר היה להצילה.

אבא לי נעולם לא היה אבא. כי לא היכרתי אותו. אני נכיר את רמי אבא, רק נספרים וזיכרונות ולכן אני לא יכולה להאמין. אמרו לי שיהא נטיסול נמרין. גיסי הכיט כי בכעס אני קינה אבא שלי כועסת עליו כל כך. כעת מספרת, ששכרתי קטן, הייתי רץ אחרי נכרים וקרא להם אבא. אבא. כעת גם אחרי הלכה. אליה אני מאוד כחננע. עם ענת הייתי מרבה ומספר לה את הצרות שלי. היום, כשרע לי, אני נמים לשמיים ורך החלון ואמרת: "ענתי או אבא, אם אתם יכולים אותי, רבו עם אלוהים ותבקשו שיעזור לי". כמיוחד אני מתגעגע לענת. לפעמים, בלילה, אני חושב שהרוע שלה מבקרת אותה. אני מדמיו לעצמי שענתי באה לבקר. כעצבות התאכרותה של ענת, ביקשה פנינה את החבר לעזוב את הבית. לא יכלה

שם. שאלו אותי אם התכנסתי עם ענת. טאליוני בה קרה ואכזר לי שהייתה האונה. התחלתי לצפות לא יכולתי להאמין. אמרו לי שהיא נטיסול נמרין. גיסי הכיט כי בכעס אני קינה אבא שלי כועסת עליו כל כך. כעת מספרת, ששכרתי קטן, הייתי רץ אחרי נכרים וקרא להם אבא. אבא. כעת גם אחרי הלכה. אליה אני מאוד כחננע. עם ענת הייתי מרבה ומספר לה את הצרות שלי. היום, כשרע לי, אני נמים לשמיים ורך החלון ואמרת: "ענתי או אבא, אם אתם יכולים אותי, רבו עם אלוהים ותבקשו שיעזור לי". כמיוחד אני מתגעגע לענת. לפעמים, בלילה, אני חושב שהרוע שלה מבקרת אותה. אני מדמיו לעצמי שענתי באה לבקר. כעצבות התאכרותה של ענת, ביקשה פנינה את החבר לעזוב את הבית. לא יכלה

ריב אלמנה

מאת נחמה דואק

3185 אלמנות, 4543 יתומים

בישראל 3185 אלמנות ו-4543 יתומים. רק 654 מהאלמנות נישאו שנית. באגף השיכון במשרד הדיור, כי הן מסופלות כראוי. מסכימים שחלה שחוקה בתגמולים ובימים אלה יושבים על המדינה לחיפון המעור.

אלמנות צה"ל יצאו בחתרנות למאבק לחיפון השחוקה בתגמולים. הן הקימו ארגון ונציגו עצמן משרות יד לבנים. הן רוצות להקים גוף חוק, דוגמת ארגון נכי צה"ל. על פי חשבונית, השחוקה מגיעה ל-30 אחוזים והיא מביאה אותן עד חרפת רעב.

בשנת 1975 הקימה גולדה מאיר, אז ראש ממשלה, או "ועדת קריגון" לבריקה תגמולי האלמנות והיתומים. החלטת ששכר אלמנה יהיה צמוד לדרגת עובד בשירות המדינה בדרגה י"ט. או, אומרת האלמנה, היה הסכם שווה ערך ל-120 אחוזים מהשכר הממוצע במשק היום - 70 אחוזים בלבד.

במשרד הדיור אומרים, כי וועדת קריגון הצמידה, הן הסכם לדרגה ולא לשכר הממוצע במשק. אך כאמור, הם מורים שחלה שחוקה ויש לעדכן את הסכמים. הסכמים המשיגים להלן נזכרים לגבי כל האלמנות שבעליהן לא היו כשהיו קב. בעת שטורגו אלמנות אנשי צבא קבוצות אלמנות צבאיות. מלאה, בתוספת 50 אחוז מהתגמולים שנותן משרד הדיור, ואת כתובת ששני סבובים אלה לא יעברו או המשרד שהבעל קיבל בצבא הקבע. כל אלמנות צה"ל האחרות, מאבדות את וכותן לפנסיה של הבעל, אלא אם נקבע אחרת מהסכם העבודה של הבעל.

הסכמים שלהלן הם סכומי גבוהים.

אלמנה ללא ילדים, מקבלת בשלמה השנים הראשונות 20 אלף שקל לחודש. לאחר מכן, אם היא מתחת לגיל 30 ועד 35, היא חייבת להציג מבחן הכנסות. אם הכנסותיה מעל 255 אלף שקל, היא מקבלת רק 150 אלף שקל גמול חודשי. באם הגיעה לגיל 45 ולח נישאה שנית, היא זכאית לגמול חודשי בסך 425 אלף שקל.

טבלת החישוב מתבססת על חישוב התגמול לאלמנה המסופלת בלר אחר. התגמול צמוד לסכום השכר של עובד מדרגה בדרגה י"ט. כיום הן עומד על 585 אלף שקל. אלמנה עם שני ילדים מקבלת 660 אלף שקל ואלמנה המסופלת בשבעה ילדים - 1,035 אלף שקל. התגמול מתוכם לפי דרגת השכר האמורה בלי חישוב. חוקת ותוספות אחרות מלווין השכר. הדיור הן דואג לחיפון הילדים. היתומים זכאים לעזרה ברכישת ספרים, תכונות ובאניברסיטה, סכום התגמול 10,000 שקל בשנה. משרד הדיור משלם או אגרת החינוך כפי שנהג באור המגורים של האלמנה יתנו. שלומד באוניברסיטה זכאי ללימודים חינם לתואר ראשון.

לאלמנה מגיעה עזרה לרכישת דירה. בשנת 1975 הוקמה ועדה פתוחה שבראשה שר הדיור בן-צור 300,000 לילד לחודש. היא זכאית לזיון בתגומים מועדפים בעני פיתוח כאשר יתום נישא והא זכאי למענק נישואין חודשי בסך 15.4 מיליון שקל. יתום שרוצה לעבור לזירה ללא נישואין, יקבל 10 מיליון שקל.

לאלמנות ויתומים יש זכאית למענק נשואין. לפי החלטת המוסדות המוסמכים, המיפול יעריך אצל פסיכולוגים של השירות או שהאלמנה חקבל חזרה על פי טבלת מדיניות שבעל איש השיווק.

אלמנה נאמרה מתשלום אגרת דיור וטלוויזיה ומשלמת באופן חלקי מסים פדיוניים. היא זכאית לחזור על אגרת רכב. אך לא על חייל חרוב. היא זכאית לרכוש רכב עד 1300 סמ"ק, ללא מסים. יש לה זכאית לחליף רכב כל חמש שנים. אך או היא חייבת לשלם ערך אחר המסים על הרכב החדש. אין זכאית לרכישת מכונית ברי קיימא בלי מס. אלמנה שנישאת שנית זכאית למענק בסך 19 מיליון שקל, נחציית חסכום הוא מקבלת מדי ומחלוצת אדרי. שבתיים חצי. כאן היא מתגיישת או היא חייבת לחזור את המענק וכוונתה מתעוררת לה אם התגיישת חצי שבע שנים.

לאלמנה עדיפות בקבלת למשרות סידור ועל חשבו משרד הדיור.

פנינה כהן וגבת אחי, בביתם ביהוד. איש אחי ראי למחיר שאנחנו משלמים"

האלמנה מגיעה עזרה לרכישת דירה. בשנת 1975 הוקמה ועדה פתוחה שבראשה שר הדיור בן-צור 300,000 לילד לחודש. היא זכאית לזיון בתגומים מועדפים בעני פיתוח כאשר יתום נישא והא זכאי למענק נישואין חודשי בסך 15.4 מיליון שקל. יתום שרוצה לעבור לזירה ללא נישואין, יקבל 10 מיליון שקל.

מציאת מספלת, ומאותו יום אני מגדלת את הילדים בשלמות. ילדי מעולם לא זכו מועדפות האם ענתי ילדה כזוה לא שהיא עושה כל בעיות. אני לא האמינה שהמלחמה תאחר כל כך הדבה ומו ימי יורע עד חצי חמש. אני נמצא עם התבלה שלי. כולנו במדר גמור. אף אחד לא נגע וכולנו כריאטי".

הגליה נכתבה ב-15 באוקטובר בשעה 10 בבוקר. רמי נהרג כמה שעות אחר כך. את הגליה קיבלה בעת שישבה בסעה. מותו של רמי דק את פנינה למציאות מקום מוכרה. אלמנה עם שני ילדים, ללא מקום מוכרה. לאחר הלידה התפטר מהעבודה בבית חולים השורן. רמי רצה שתשכ בבית וחולל את הילדים. אנשי אגף השיכון הגיעו אליה במהלך השבעה ואמרו לה שעליה להירשם אצלם כדי לקבל את התגמולים. ושהיא חייבת לחזור

לחם שני הורים. שנתיים אחרי מות בעלה, יוצאת פנינה בפעם הראשונה לבלות עם גבר זה. הדבה מכירה לה בחור המוכר ממנה בעשר שנים. הוא אומר במעצור שהוא ממשפח אלמנה ממוצרת.

לחם שני הורים. שנתיים אחרי מות בעלה, יוצאת פנינה בפעם הראשונה לבלות עם גבר זה. הדבה מכירה לה בחור המוכר ממנה בעשר שנים. הוא אומר במעצור שהוא ממשפח אלמנה ממוצרת.

לחם שני הורים. שנתיים אחרי מות בעלה, יוצאת פנינה בפעם הראשונה לבלות עם גבר זה. הדבה מכירה לה בחור המוכר ממנה בעשר שנים. הוא אומר במעצור שהוא ממשפח אלמנה ממוצרת.

פנינה כהן וגבת אחי, בביתם ביהוד. איש אחי ראי למחיר שאנחנו משלמים"

אם תמצא מקרר טוב יותר מגלאקסי. קנה אותו.

הוא מגיע אליך ממפעל חדש לחלוטין
שתדיראן הקימה במיוחד.

יש לו עיצוב יפהפה
ותכנון פנים יעיל ביותר,
שלא תמצא בשום מקרר אחר.

יותר מ-35,000 משפחות
כבר נהנות ממנו בשנה
הראשונה לשיווקו.

גלאקסי תדיראן

פסד בראש סטור

אודסה א. דנין

בפרטיות

ידידי של ניצולת חינוך

הזמנים המתוקים של חי' היו פעם השבועות שלפני החופש הגדול. באוויר אשר כוסו הייתי מחוללה לזהות את הסימנים המבשרים: החום שהתחיל כבר מהבוקר חושף למורות אצבעות לא יאומנו מחוך סגור. מישמע הלומדים שהיה מתרופפת לגמרי, ושיעורים שזקוקים ניטל כי התעוררות היו כבר חתומות אצל המנהלת. "האמינים" של בית הספר היו באים והולכים בחופשות פנטסיות לחורות של הצגת סוף שנה. וכמובן ניסים האלמוותי שהיה עוסק מאוד עם המקלה, ורק האוזניים עצרו לו חמיר את החיך.

בקצור, החיים היו נראים לי טוב יפים. כשפעם, בסיום כיתה ח', אמרה לנו המורה: חזרו טוב טוב את בית הספר, כי יבואו זמנים שתתגעגעו אליו מאוד - תפסנו כולם

פירות, ורק הטובים באמת, יחידה הסגולה, היו נשארים במערכת.

אתם יודעים איזה חותם לא יימחה על נפשו של אדם משאר מורה נצחי, וכמה אהבה למקצוע שלו הוא מדליק אפשר היה כך להפוך את בית הספר למקום בו מלמדים בני אדם להיות בני אדם. כולל לימודי חיים לימודי יחסי-אנוש, קיץ, הורות, עסקים, בסיסים וצרכנות - נהיגה, מגיעת סמים, תזונה בישול ורמאות מונעת, והכרת צמחי מרע. כמו שזקן הצעירים בשבת היה מעביר מניסיונו לצעירים. אחרי הכל, אגב, אנו משהלומדים אותם אחרי הלימודים אל עולם, שקוד ההצלחה בו אינו "באיה תאריך פרצה מילחמה קריים".

הייתי רואה את בית הספר כמקום שמספק את מיטב המורים ומיטב חוגי ההשראה הקיימים, כולל תודעת-הרבות-גוף כמו אצל כוכבי לוס-אנג'לס, כשלצורך העניין "חוג העשרה" היה יותר כחף בחברותא ומישחק, ופחות "לימודים".

אגב, גם אם הלימודים עצמם אינו רואה עובדים יותר ויותר לשימוש של מושק ושעשוע - כשהסקרנות העצומה שלהם

זו הייתה השקעה לטווח, חומר מילוי לנפש נגד הישאבות אל כל הקיצוניים, שבטעות נתפסים אצל רוב הציבור כחור "צורה עשויה משי", כי הרי היינגלס בסך הכל "חור שורשים". אין אלה שורשי האומה מלפני 2000 שנה, אלא שורשי הגלות של פולין וליטא - לא חלילה של חימן ומרוקו.

ושלא תהיה טעות! אינני נגד הדת. הדת שלנו יפהפה, למרות שקשה מאוד לחילונים להבחין בכך כאשר היא מיוצגת באינסטרומנטציה של הממסד מתח, או התודעה התרבותית שלה בציונות, מאידך, וכשילמדו אותם אהבת ישראל, וערכי יהדות וכשילמדו יעשו המתכבים - אולי הילדים לא ימצאו עצמם ביום מן הימים צמאים לתורה זו, ומבקשים אותה אצל "הספקים היחידים בשוק" כרגע.

ואני מקווה, שכמו שחקני חיווך בכדורסל, תעצבי נדיב יאפשרו הבאת מומחים מוחץ לארץ שיצבירו למורים כאן את אבן החכמים של "המישחק": גישה יסודית לדברים, לפרטים, אם רוצים - כל מולת החברה שלנו על רגל אחת, היא חוסר היסודיות. לאן שלא חפנה, תפגשו פרי באושים שהוא הגיבורת

צרכנות

קילו ספרים

לפעם, בשנות השישים, החל כאן השפע, ושיא ההידור היה סלון "שוד" עם "כר" ריטיפיה. כותר עם שער היום מומין במסעדה "חביא שחיתות" ואשר שיא היין שלו היה המתקן לקידוש וכמה ליקרים - בר ארוח היה כמו נוצה יענים על כובע סמבל. אבל יותר מכדחת ממנו הייתה ה"ספריה" בסלון.

חור, רצו לו שיכיל את האבירים לפעילות שמתרחשת בו - ויכול להיות, יכול להיות שיש כמה, שכשחברים באים אליהם לסלון, ישר הם מתנפלים על הספרים ומיד חוקקים בהם אף לעיון מעמיק בחברותא. אבל הרוב - איך שבאים לסלון יש מתנפלים על החוקרים ומיד נשתלים מול המירקס.

הציבור שגר עז היום עם ספריה בסלון, אפילו לא עזר לחשוב אם כדאי. ככה בנו או כולם. תמיד הקדמנו נעשה לנשעם, ואופנה היא אופנה. אני לא מתכוונת לאלה עם החור וחצי כלי נפח איחסון, ולא לאלה שאולי הספרים גורשים את הבית הצר מהכיל, ולא לאלה שהסלון הוא באמת להם מקום לשנות בו מישנתם - אלא לאלה, שהמציא בדמ קר את העסק, לנוכרישים, שארכיטקט עיצב להם תודעת שאלות - והיה קונה להם - כמאמר האקדוסה - ספרים לפי מטר רץ.

בוקראס נוכח פני הבריטניה היה בעיניהם מאוד סטייל - ריקודות האמנות" עידן אף את הנורא שבגיהוקים. לא די היה להם בעשר מפגן, צריך היה גם להראות חרבות, ומיד

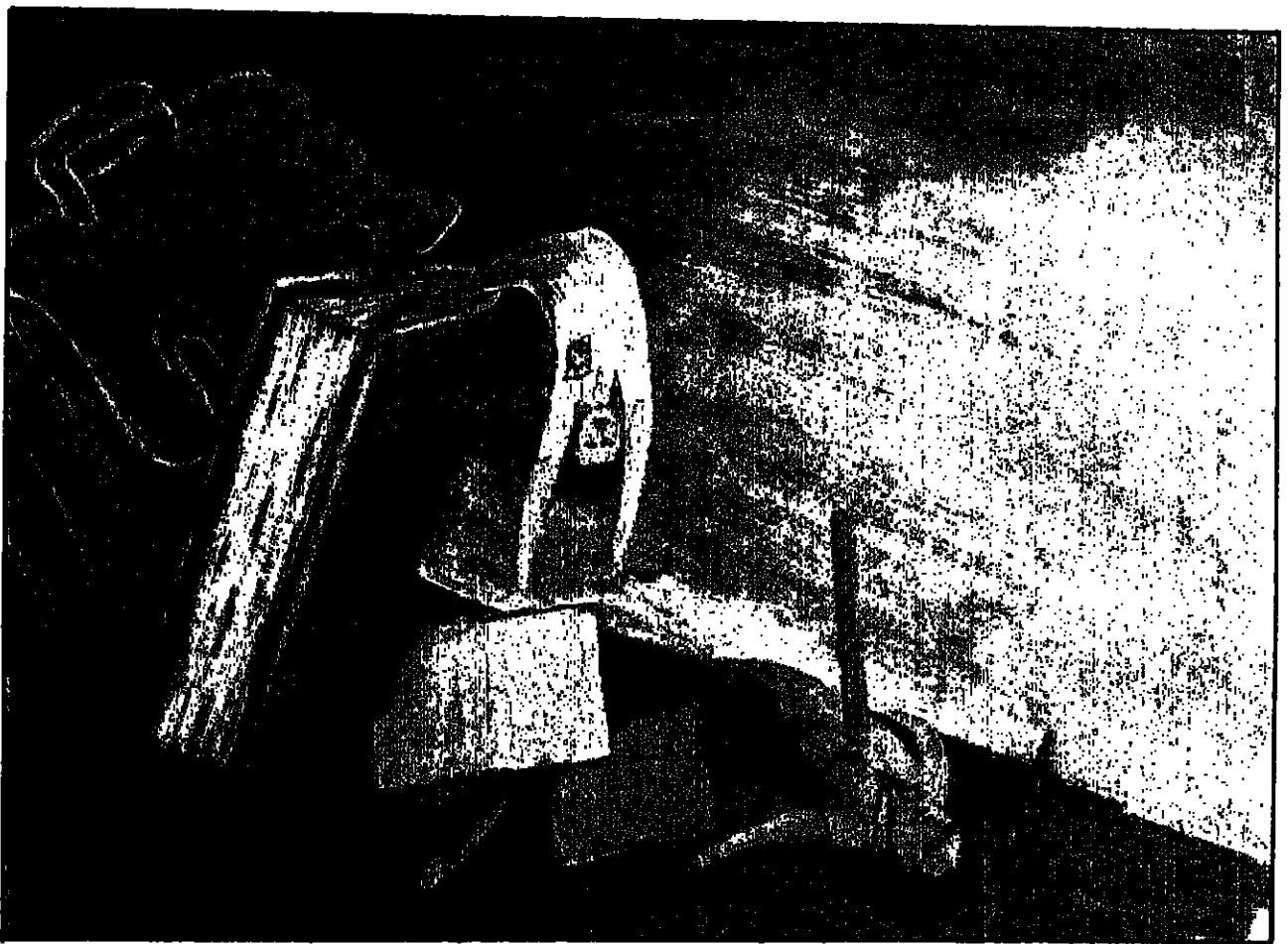
אך לא עיצב להם הארכיטקט ליד הסיפריה גם כיום עם מגבת צהורה למה רק חרבות שייראו שיראו האורחים גם הרגלי הייגיינה

וכל זה, בגלל שבוכרתי איך יש בשוק הכרמל, ישר בחולתו (מצד ימין אם נכנסים מאלנבי) דוכן ספרים, עם ספרים חדישים - כמעט כולם, לא משומשים ולא פגומים - כמעת כולם בחצי מחיר (1) לעומת בחנויות. ספרי ילדים, בישול, הדרכה וקריאה. החיסרון היחיד הוא, שאין שם מיכר ממש עדכני כפי שארבעים פריטים בלבד. שווה להצטייד שם לכל ימי ההולדת, גם אם צריך בגלל זה לסטוב הביתה ארגונים. מקבלים אפילו ציקים טיילגנטיים, או לא.

ועוד מקום שניתן למצוא שם חמיר מציאות שרוף לעניין. בכל רגע משכר, ישר מקצצים בחינוך. בחיתות תוכניות נאורות, הוספת שעות לימוד ומתקנים מתוחכמים, ובתיקצוב מוטוניים. הפעוטונים בעיני, חשוכים יותר מאוניברסיטה, כי שם מתהווה ישראל השנייה, זה הצאנים האחרון לחפוט אתה. איך לא

מבינים שבנפשנו הדבר עתיד האנושות כולה הוא בחינוך וכן השקעה מאסיבית, מטרות, בנאש מחירה את עצמה עם עזרתם אחרים חוץ בסך הכל 12 שנה.

השקעה מחוררת בחינוך ותיקצוב בחי החר, משרדי הרווחה והסוציאליות, ואף ואתה נושאים נילווים שאני מעלה בדעתי כרגע, כמו לדבר על סגן ערף המסוף של העסק - עיצוב המישקל הסגולי של החברה, אל בגלמל

איור. עמיר רום

חילק לנו כסבע, אחיה מנוע הראשי. ומה רע היה ללמוד היסטוריה משעממת וגיאוגרפיה יבשה עם סרטי טלוויזיה ופעילויות מרתקים בלבד מה אם לא טכניקה סרטים יכולה להמחיש תהליכים העיון שלנו היא מבשרי שובצע לנו 75% של סך כל הקליטה. ובמקום לנצל את זה מועי, בהנחט אנש נכונה של העברת חומר, ומורים מרתקים, ומצד ג' הגאנים. למה במירסום - כן, בחינוך - לא

שולחים לנו בכיתה את העיניים לספרי ונזכים על התקירה מחוסר תעסוקה (עם כל הכבוד לסכסאפיל של המורה יוכבד) ומעבירים את כל העומס על האוזן, שכרעת חתה הנטל, כי לא למד להכיר איך ו

ואז המורה צועק על אמרים. "אפריסונון על מה אתה חולמונו" ואפריס מקבל מהו ועודו מוח על המסך, ולא ירדע להסביר שידו לא בשל. הן אלוהים המציא את הקצצר בכל פעם שיש על הקליט גמל מומר.

כמה שנינו יכלו להביא חכמים חדשים בחינוך, שיעורי תלמה, לרומא, במקום לייכש ולאות את התלמידים משיעום - אפשר היה להעביר להם מוסר של יהדות. יש דבר כזה.

את הבטן בקבס. נשבעתי או לעצמי לשמר את הרגע לכל מיקרה הלווצנייה.

זו הייתה החלטה נבונה. בכל פעם שנזכר לי הלב, אני זוכרת את סירי הבשר אשר לא היה לי במצרים ולא מתגעגעתי. אולי, למעמים, אבל רק לחברים. באמת, אם משה היה שם בח' רביעית ב"רומא" מחור 68 - למה שלא ישלח לי כמה מילים עם חוויות ששווה לזכור.

תמיד מאשימים את המורים. אבל הם לא פועלים בחלל ריק. הם פועלים בחור שישה. עד שלא חשונה השיטה, דור ילך דור יבוא, וכולם ישחזרו רק לשרוד כמיטב יכולתם. ואין מה להאשים את המורים גם הם בני אדם, וכשני השקלים שהם מקבלים בחור משכורת כל חודש, לאיש אין זכות לרדש מהם הרבה. כל חיינם צריכים להיות קרש לירוח, אבל כבואם למכולת, רוצים מהם "חומר" ואין.

אפשר ככה שלא לתפס. ואני הדור כנוי מאפס. הייתי חולמת על משכורת למורה של אלפיים דולר מינימום. במקום להיות "נולדת נמשוה" בחור לארץ, כולס היו רצים להיות מורים. עם היצע אדיר כזה, התחרות הייתה

עבדען ידענות אחרונות

